

"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išleista kas Pėntydėia, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Suvienuose Valstijose.....\$2.00
Kanadoje ir Rėkike.....2.80
Kitose viešpatijėse.....3.00
Prenumerata apmokama iė vėriėus. Prenumeratos metams skaiėiai nuo dienos uėiėraėio, ne nuo Naujojo Meto. Apėratėniai kainos kėiuėi iėėiu. Vėiadė adresuoėi:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Early Subscription rates:
The United States.....\$2.00
Canada and Mexico.....2.80
Foreign Countries.....3.00
Advertising rates on application. Address communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
2 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Nr. 15

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 12 d. BALANDZIO (APRIL), 1912 m.

Metai XXI

POLITISKOS ŽINIOS.

REVOLUCIJA ČINUOSE.

Jeigu iš Činų ateinančios žinios teisingos, tai Činuose revoliucija pasibaigė, kraštas nusiramino. Dabar reikia vien, kad republikoniskoji tvarka įsigytų, kad atsakančios reformos šaknis įleistų, o Činai gali teip greitai pakilti kaip Japonija. Činuose reformos sumanytos republikoniskos valdžios ištikro svarbios, neužmiršta nė moterys: moterims pripažinta balsavimo tiesos, jos gali ne tik rinkti valdininkus, bet gali ir savo kandidatus statyti, gali būti renkamos, nuo kandidatų vien reikalaujama, kad mokėtų rašyti ir skaityti. Taigi išplatindama moterų tiesas, Činų republika pralenkė kitus civilizuos kraštus. Iki šiol Činuose moterų tiesos buvo labai apribuotos, moteris ten buvo vyro nuosavybė, apie moterų proto kėlinę mažai ten rūpinosi, todėl didesnė jų dalis nemoka skaityti, nes apie mokymą jų mažai kas rūpinosi, manyta, jog moteris ir be mokslo gali vaikus gimdyti, gali vyro klausyti, jam spangai atsiuoti.

Abiejose Činų sostinėse, taigi Nankine ir Pekine ramu. Tvarką prižiūri naujai suorganizuota policija. Belgijos sindikatas išmokėjo Činų valdžiai 10 milijonų dolerių paskolą. Pėnigų tų pakaks kokiām laikui, o jeigu tvarka laikysis, paskolės kitų kraštų bankininkai ir daugiau. Šėių viešpatijų bankai sutiko paskolinti 300 milijonų dolerių, vien Rusija atsisakė paskolų dalyvaui.

Kaip kur dar žmonės ir paleisti nuo tarnystos karciviai, neturėdami užsiėmimo suėlia riaušė. Maistai kilo mieste Tatung. Ten išsiuntė valdžia tris karėskus laivus ir 3000 karėjų. Tien-tsinan atėjo žinia, buk buvęs pirma ministeriu koksai įtekėingas veikėjas pietiniuose Činuose su kariūmene traukia Pekinan ir nori maistą sukelti prieš prezidentą Juanshikui. Ar žinia ta teisinga, nežinia.

Kadangi kariūmenės suėkilimus prieš republikoniską tvarką pagimdė tuli mandžurais oficerai, tai daug mandžurų iš kariūmenės paleido.

Buvęs Činų republiėos prezidentas Dras Sunjatas su savo šėimyna iėkėlavo iš Nankino į Wu-Chang, kur yra jo namai. Tautėskoji taryba iš Nankino persikėlia į Pekiną. Taigi palengva Činuose grėžia paprasta tvarka, nors kaip kur dar kėlia maistai, bet valdžia jau įstengia riauėinkus suvaldyti.

RUSIJA.

Prietikiai Rusijos su Austrija nuo seniai negeri, o je dar labiau pagėdo, kada Austrija be karo pasisavino dvi Turkijos provincijas — Bosniją ir Hercegoviną ir prietikiai tie, vietoj taisytiesi, genda vis labiau. Žinoma, kol Austriją valdo 82 metų cėsorius, karo gal nebūs, nes senėlis be abejonės, priesintusi karui nenorėtų užbaigti savo gyvenimą krauju pralėijimu; bet Austrijos cėsorius pats išėiėkė norą abdikuoti, taigi pasitraukti nuo sosto, jeigu Vengrijos parlamentas bandytų apribuėiuoti jo kaipo valdomo tiesas. Jeigu Austrijos cėsorius pasitrauktų, jo vietą užimtų sosto įpėdinis, karėto kraujo žėmogus, kuriām apart kariūmenės nieks daugiau nerupi; jis gal mėgintų garbės karoėse jėėkoti. Tą žino kaimynai turėti su Austrija nesusipratimus.

Varsavoj gauta žinios, buk baltėdzio mėnesėj bus sumobiliuota kariūmenė Lenkijoj ir Kėjevo apėkrityj. Karo ministerija išsiuntėnėj valdžios įstėigas užklausimus, kur valdininkai, kilus karui, nori išėjsti savo šėimynas. Atėakymo pareikalau-

ta į 3 dienas. Rusai valdininkai iš Lenkijos bankų atėiima pėnigus ir siunėia juos į Peterburgo ir Maskvos bankas, nes buk jie bijosi karo su Austrija. Rusai tirėcia, kaip gimus karui užsilaiėkytų Lenkijos gyventojai, ar jie nesukiltų prieš rusų valdžią. Klausymą užsilaiėkymo Lenkijos gyventojų kilus karui svarsto ir Vokietijos laikraėčiai, nes klausymas tas labai svarbus. Sukiliėmas lenkų ir mažrėsių, kurie Austrijoj visgi turi daugiau negu Rusijoj laisvės, įėiverėiusiems Rusijon butų didėė pagėlba. Neistabu todėl, kad teip Rusijos, kaip Vokietijos ir Austrijos valdžia stengiasi tą suėinoti.

ANGLIJA.

Streikas angleėsių Anglijoj baigiasi. Tautėskoji angleėsių federacija atėauėė streiką ir patarė darbinėkams grėžti darban. Tik kėliuose distriktuose darbinėkai nepritarė federacijos patarimui ir nenori grėžti darban, bet daugumoj apėkriėjų, striėkų nuėarginti žmonės su noru grėžta darban.

Ministerių pirminėkas Asquith 11 baltėdzio diėnį padavė parlamentui sumanymą Airijos savivaldos, atėiėro tvarkymui Airijos reikalų Airijos parlamento. Sumanymas tas vienok labai nepatinka airiams protestonams, kuriė labai nekėnia airių katalikų. Kadangi Airijoj katalikų kur kasv daugiau, tai ir valdžia butų katalikų rankose. Todėl protestonai kėlia demonstracijas ir pirmi padavimo parlamentui sumanyimo protestuėia prieš priėazinimą Airijai savivaldos. Jiems pritaria dalis Londondos parlamento atėstovų ir gal didesnė dalis sėnarių Lordų Rumo. Todėl pirm laiko negalima išpėti, ar parlamente perėis sumanymas Airijos savivaldos.

TURKIJA.

Pereitą savaitę Tripolyj aplinkinėse Benghazi vėl buvo kėli susirėnimai turkų su italais; bet nė viena pusė negali pėrgale girtiesi; abiejų pusės palaikė savo stovyklas.

Prie Pietinių Arabijos pakranėių italiėkieje kariėkieje laivai konėiskavo gabenanti amuniciją anglėšką laivą.

Atėakę į Barci montenėgrinai atėgabeno žinią, buk Albanijoj vėl kilo maistai. Sukilėliai turi pakaktinai amunicijos ir gerus gėinklus. Sukilėliai pareikalavo praėalėinimo turėėkos kariūmenės ir turkų valdinėnkų iš Albanijos. Austrija teipgi sudrutino savo kariūmenę prie Albanijos rubeėių.

ISPANIJA.

Ispanijoj, mieste Bilbao pirmą Vėlykų diėnį buvo ant gatvių kruvini susirėnimai karlistų, šalinėnkų Don Carloso su liberalais, Karlistai, daugumė klerikalai, mėgino išėalkyti kėlianėius nepirilankias klerikalams demonstracijas liberalus. Dėlto kilo muėtynės. Reikėjo šaukt pagėlėbon policijai tautėšką gvardiją, kuriai su didėliu vargu pasėėkė besimuėanėius išėkirstyti. Susirėnimė užmuėta vienas žėmogus, o daug jų suėeista.

MEXIKA.

Filtas per upę Rio Grande, terp El Paso ir Juarez, prie Mėxiko ir Suėvėnytu Valstijų sienos mėgė ginta su dinamitu išėgrėiuti, bet eksplozija neėymiai tiltą pagadinė. Mėxikonai tilto sargai sakė, jog dinamitą po tiltu padėję perėėjo į Suėvėnytu Valstijų pusę šauėdami: "lai gyvuėia Madero".

Revolucijonieriai vėl paėmė miestą Parral, kurį buvo paėmė Madero kariūmenės vėdėjas Vilėla. Kariūmenė miestą naktyj ap-

Mexikos Prezidentas Madero ir jo žmona.

leido kada jos vadovas pamatė, jog revoliucijonierių viskas prirėngta miestą vėrėti. Kariūmenė iš Parral pasitraukė į miestą Krapiim. Mieste Parral buvo tik 700 prezidento karėvių, taigi daug mažiau, negu revoliucijonierių vadovas Campa manė.

Saugojanti rubeėių Suėvėnytu Valstijj kariūmenė paima siunėiamus į Mėxiką gėinklų ir amunicijos transportus. Konėiskuota gėinklų didėli transportai miestuose San Antonio ir Eagle Pass. Dar tiltų Mexican Northwestern R. R. tapo išėgrėiuta. Telegrafo vielos terp Chihuahua ir Juarez daugėlių vietų nutraukytos.

IS LIETUVOS.

IS VILNIAUS.

Mėskvos caro vardo archeologų draugija kreipėsi į Vilniaus gubernatorių su praėymu neleist i Pilies kėlno bent-kam lieėti, idant tas senovės pamėnklas pasiliktų toks-pat, koks iki šiol buvo.

— Lietuvos žinios —

Vilniaus miesto taryba pusantų metų atgal aukėjusi 150,000 rubl. naujam teatrui statyti Lukiėkių pėleėjė. Tas teatras ketino buti skiriamas lenkų scenai. Lauėiamas buvo tik vidurinių reikalų ministerio to sumanyimo patvirtinimas. Šiomis dienomis sulauėta atėakymo. Vid. reik. ministeris pataria miesto tarybai suėartoti tuos pėnigus nuėduėinėjimo senėio (rusų scenai skiriamoj) teatro pataisyimui.

"Viltis" raėo, jog gubernatorių neleidė įteigti Vilniaus lietuvėiams vartotojų draugijos.

Isakėta užginti laikyti kvotimus į karo akademiją apėceriams katalikams ir apėceriams, vedusiems katalikes.

— Lietuvos žinios —

Vidurinių reikalų ministeris išsiuntėnėj katalikų konsistorias šitoki aplinkraėti: 1) Jokie popieėiaus kunigams teikiama pėnigėmėnėm ir paėymėjimai neturi vėrtės, kol valdžia jų nepatvirtins.

2) Tekėstas baėnyėios antspaudose turi buti rusų kalba paėzymiamas, ir tik siauroje to žodžio prasmėje baėnyėios reikaluose raėomuose raėtuosė gali buti vartojama antspauda su paraėu lotėnų kalba.

3) Ant paliudijimų apie pasėkelbtas užėasakas reikia lėpyti valdiėkas markes.

— Lietuvos žinios —

IS AIROGALOS KAIMO, Vilniaus gub.

Bus jau antri metai, kai sugrėžo iš Amerikos ukėinko Kaimieėio sunus Jonas, ir kaipo "Amerikonas" pradėjo savotiškai visą savo šėimyną valdyti. Koks tas valdymas, lengva suprasti iš to, kad jau už kėlių diėnų po savo parėėzinimo boėiamu pasėėikino. Jo jaunėiausi brolj; paskui pasėimyną bėiaurėiausiai išėoliojo ir net laukan išėarė savo tikrą motyną ir da namie šėko su kirviu prie tėvo ir norėjo "uėžuėti". Palukėjęs sulauėė viduriniām brolėiui ranką, o dabar, vasario 3 d., vėėiuojant iš Žaslių jomarko, tikram tėvui pradėjo taip plakti botėoku per galvą, kad kė neuėmuėė. Tėvą iš sunaus nagų išėėlgė žėntas Verbus, bet kol atėgnė, tai jau tėvui galvoje buvo penėios skyliės padarytos. Jau treėia sykį Jonas K. už savo darbus darbelius yra tardytojo šauėiamas. Iki šiol vis budavo nuo baumsės kėėi-kodėl paluosuojamas. Ir dabar, nors tėvai norėtų, kad jį policija suėimtų, bet policija į jų norą neėiuri, ir Jonas kaip vėėėiojo liuosas, taip ir tebeėaikėioja.

— Lietuvos žinios —

IS KAUNO.

(Nuė mėėų korespondento).

1903 met. Kaune tapo įteigta didėziųjų Kauno gubernijos žėmvaldių savitarpinė apėsidraudimo nuo uėnies draugija. Per devynis metus draugija susidėėjo pėnigų 740 tukėtanėių rublių ir išėmokėjo aėnėpėnigius nukėntėjusiems nuo uėnies.

Kaune 15 (28) vasario šių metų buvo visuėinas "Bėiaivėbės" draugijos susirėnimėas. "Bėiaivėbės" Kauno, Suėvalky, Vilniaus ir Kurėo gubernijos skyrių yra 131; sėnarių pilnamėėčių: vyrų 10445, moterų 22521; nėpėlnamėėčių: bėrniėkų 2804, mėrgėaiėių 3928; abėstėntėjų vyrų 1081, moterų 4063. Jeigu buvo 26.674 rubl. 43 kap.; išlaidų 78.237 r. 61 kap. Knyguėių išplatinta 11.823 egzemplioriai; kalėndoriaus "Dieve padėk" 24.728 egzemplioriai.

Kaune, 4 (17) kovo, kinematografe "Oėza" norėta rodyti Damazė Macoėch Cėnstakavos kuniga-vieniolj-uzmuėėj, bet policija tokio dalyko neleidė rodyti.

Vasario 25 (kovo 9 d.) Nemune ledas iėėjo. Vyėturiai padangėė lakėto. Ukėininkams ankėtybas pavasaris yra labai naudingas, nes trukėta paėaro gyvuliams, o pėktėi mažai kur galėina gauti, o jeigu gauti, brėngiai reik mokėti. Už šėno pudą mokama 60-65 kapėikos. Banas-Tvanas.

"Kur. Wil." No. 49 randame žinią, jog Kauno gub. liaudies mokyklų mokytojai jau nuo dviejų mėnesių nebegautina algų. Jau bus keli metai, kaip direktoria įvedusi čia tokį paprotį: po Naujų Metų bent per kelius pirmuosius mėnesius nemokėti algos mokytojams, o mokytojai tyli, bijodami protestuoti.

Sniegas visur jau nuo laukų nutirpęs Kauno gub. ir žemė jau vietomis atėilus. Javai iš po sniego pasirodė gražūs, trėšūs ir maza kur išėėdė.

— Lietuvos žinios —

Tarp Kauno ir Raseėnių jau pradėjo plauėioti garlaiviai. Tuo tarpu plauko jau šitie garlaiviai: "Kėstutis", "Perėkumas", "Planeėta", "Ekspresas", "Kurėjas", "Vėnera" ir "Aėstra" ("Zaria").

— Viltis —

IS KRAKIŲ, Kauno gub.

(Nuė mėėų korespondento).

Krakiai—miestelis prie vėėskėlio 12 varėtų nuo stoties Dotnėavos. Miestelį puosia nesėnai pastatyta raudona mūrė baėnyėia, kurioje visos pamaldos atliekamos lietuvėiskai. Krakiuose juodina visą miestelį monopolis, kurs per metus iš žėmonių išėiulpia kėliolėkė tukėtanėių kruvėnu prakaitu uždirbtų rublių, ir ne vienam jį lankusiam sumazino sėveikatą ir ne vieną išėarė iš šio pasaulio. Dar daugybė yra aludėių ir kitokių girtuoklėstės įstėigų. Nors Krakiuose ir yra įstėigtas Katalikų "Bėiaivėbės" draugijos skyrius, bet jis mažai ką nuėveikia bėiaivėbės dirvoje. Pilnamėėčių "Bėiaivėbės" skyrių yra įėiraėuėių: vyrų 18 asmenų, o moterų 102; nėpėlnamėėčių yra: bėrniėkų 38, o mėrgėaiėių 47 asmenų.

Yra Krakiuose valėėiaus raėtinė, kurioj per sėuegas ir virėėaiėių rinkimus nėmaėai išėaka alaus, dėgtinės ir prie to nėmaėai sėliėių sugrėauėia, o kartais ir kėiaėinių. Yra paėtas, vaistinė, dvi vaistų sankrovė, žydų bankas, dvi vienėkliai mokyklė: mėrgėaiėių ir bėrniėkų; paskutinėje mokytojas lietuvėis; yra daugybė visokių krautuvių, vėėk visos žydų rankos.

Krakiuose yra šv. Kotrynos mėrgėaiėių vienuolėnos, kurio perdetinė 9 vasario (3 kovo) šių metų pasimėrė.

Kas savaitę Krakiuose sėredos dienomis buvo mėgėės. Suėvėėiuoją žėmonių net iš kėitų valėėių. 29 sausio (vasario 11 d.) nakties laikė Krakiuose buvo gėaisras, kurs užėimė aludėj ir išėiplatino. Lėpsna apėmė tuos mėdvėnius namus ir namus mėdvėių turtėngiaėiųjų žydų su krautuėėimis. Nuostolių apėskaitoma apie 50 tukėtanėių rublių.

IS MONTVIDAVO, Kauno g.

(Nuė mėėų korespondento).

Montvidavas stovi ant kėirėio kranto Dotnėavos, tekėnėios į Nevėžį. Čiėlų ukėjų yra 20, o tos išėidrėskė ir dabar ukėininkų yra apie 30. Lauėai labai geri.

1904 metuose švėtėimo ministerijos įkurta vienėkliaė mokykla. Vaikų mokėnais apie 50, tamė skaitliuė 15 mėrgėaiėių. Už mokėlį ir už knygas nėėko nėreikia mokėti. Mokėnėma vien rusėškai, mokytojas rusas, bet mokantis ir lietuvėiskai, galėty mokyti ir lietuvėi kalba, tik reikėty gyventojams paduoti praėymą į mokyklų direktorė.

IS ŠIAULIŲ, Kauno gub.

(Nuė mėėų korespondento).

Šiauliuose 1 kovo paskėldo pavėėkslai "Laimėingos mirties". Sausio mėnesėje juos koks tai lenėkas agentas platino po miestą. Iš pradėios jam reikėjo užmokėti 30 kap., o atėsimant 3 rublius. Buvo ir pirmėias išlėisti pavėėkslai "Palaimėinimas namų". Kokia iš jų nauda? Vien tik ap-

gauliojimas. Už tas ypatus, kuriuos išėiraėė pavėėkslus bus laikomos amėzinės miėios, duodami rožanėiai ir lenėėkos maldaknygės. Mat į Lietuvą lenėai atvėėa savo lenėėiskas knygas. Bet jų rodos nėėks iš lietuvėių nėima. Žmonės neėiuri ir apėgauliojimus, o tie irgi nesėgėdi jų apėgaulioti. Ar ne laikas susiprasti ir pamėėti tas kvailystes? Juk ir tie pavėėkslai nėėko nepagėlėės, kaip nepagėlėėjo ir sėnėėji. O čia tik lenėai apėgaudinėja lietuvėius ir duodas vėdzioties už nosių. Mėėkytė juos pirėk. Jau laikas suprasti visus lenėų apėgaulius.

— Lietuvos žinios —

IS JONIŠKIO, Šiaulių pav.

(Nuė mėėų korespondento).

Sausio 6 diėnį Joniėskijė atėbuvo šėimynėėiskas pasilėinkėminėio vakarėlis, sėrėngtas Joniėskio Kliebo "Artojas". Sėvėčių buvo nėmaėai miestėėčių, taigpi buvo ir kaimiėkie. Didžiausią įėjudį padarė dainėininkai, labiausia atėizėmėjo p. V. Preikėstas. Joniėėkiečiai žada daugiau vakarėlių su šėokiais ir dainomis sėrėngti, bet nėlaimė, kad bė policijos žinios nėėko negalėma vėėikt; norint sėrėngti kokį pasilėinkėminimo vakarėlį, ar kokį vėėš susirėinkimą, reikia praneėti policijai, o kartais reikia išėauti ir ispraunėinko leidimą, o norint sėrėngti oficialj vakarą, reikia išėauti gubernatoriaus leidimą, o kartais ir visai negalėma gauti.

Jaunimo susipratimas pradėda ir čia kėitų knygu skėitymas žėmėiai pradėjo didintiesi, iš "Artojaus" knygyno nėvisados gėlėma gauti užtektėnai pasirėnti knygy. Pono K. Petrauskio knygyne taigpi pritrukėta kėi-kuriuos rūėies knygy, nes daugėlis skaitytojų nėsisėtėngia greitai sugrėzinti paimtas knygas.

— Lietuvos žinios —

IS ROKIŠKIO.

Rokiėskijė yra valdėios užlėikoma mėrgėaiėių pradėnė mokykla. Mokėnais daugiausia lietuvėitės. Pirmą mokytojavė Karosaitė. Ji išėuldinėdavė ir lietuvėiskai Dabar-gi, antri metai mokytojausia rūėė, kuri musų kalbos nėmoka, taigi ir lietuvėiskai nėmokina. Valėėiaus sėuegioje J. Petrulis, pasiremdamas Augėėiausiasiais įėakymais, nurodė, jog privalo buti mokėnėma ir musų kalba toje mokykloje, ir vienbalėiai tapo nusprėsta kėrėftis į Kauno gub. pradėnių mokyklų direktorių su praėymu, kad paskirtų į Rokiėškį mokytoją mokėnėčių lietuvėiskai ir kad musų kalba mėrgėaiėių mokykloje butų išėguldoma.

Paėymėtina, kad ir visi senėtikiai-rėinkėikai balsavo už lietuvėių kalbos mokėnimą.

Senėiaus buvo kilęs sumanymas įkurti Rokiėskijė progimnaziją. Apie tai rūpinosi vietėinis "Saulės" skyrius, ir valėėius buvo paskyrėes tam tikslui trijų mėvų iš valstybės izdo gaunamą pašalpą "stėikos" užlėikymui.

Valdžia nėleidžia progimnazijos, bet siulo atidėngti 4-lėėų miesto mokyklą. Sėueigos dauguma taip išėireikėė: jei mums nėduoda progimnazijos, tai nėreikia ir siulomos (miesto mokyėtos).

— Lietuvos žinios —

IS KUPIŠKIO, Ukmergė pav.

Kaip kitur taip ir pas mus, daugėlis vėėiuoją Amerikon. Bet tiems aukėso jėėkotojams visaip atėistinka. Atė nesėnai vienai mėrgėaiėi iš Amerikos buvo atėsiuntė pėnigų. Nėėko nelauėdama, ji nusisamėdė vadį ir išėvėėio. Bet kėgi? Po kėiek laiko sugrėžo namon ir bė skatiko pėnigų, ir bė gerųjų rubų. Visa sudorojo vadai.

— Lietuvos žinios —

IS DAUJENŲ, Panev. pav.

Ne tai kaimas, ne tai miestelis, Daujėnai nėėko ypatingo savyėe neturi: baėnyėia, kėlebonija, tris žydų krautuėėles, viena lietuvėio ir kėliolėka ukėininkų. Bet randasi ir naujėina. Štai nuo pėrnai metų stato čia dvilėėėsi mokyklai namus. Šj rudenį jau žada pradėti mokyti vaikus.

Yra bėgti vienas daiktas, kuriuo Daujėnai senai garsūs, tai namėinis alus, stiprėnis už spirėitą, kartėsnis už pipirus. Daujėnėčiai žmonės sėvėtingi: netik patis geria, bet ir sėvėti moka pavėėisinti, žinoma, už pėnigus — 20 kap. už gorėčių. Per atėlaidus bėvėėk visos pėrkios gerianėčių sėvėčių sausakėimais priėkimėtos. Iš to jie turi gėrą pėlę. Bet ir kitiems apylėnkės sodžiams ta prėkyba yra žinoma. Štai kad ir Smilėių sodžius. Čia Varė nuo Marės nepasileikia. Jas sėkdami ir kiti ukėininkai alų pardavėnėja: Sėvėčių gi nėstėngia, nes čia-pat sodžiujė valėėiaus raėtinė ir mokykla. Gal dar negreitai musėėikai mės šitą amatą. Juk pirmėion visi turi gyvų suprasti, kad tai bėiaurus amatas.

Teisėybės mėlėtojas.

— Viltis —

MIŠKUS KERTA.

Pasirodžius pėrnai metais Kauno gub. miėkuose vabalėliams, gadinantiems medžius, daugėlis miėkų savėininkų pradėjo kirsti tų vabalėlių apėėstus medžius. Ypaė daug išėirėto šiā žiemą miėko kunigaikėėių Ogėnėskių ratėu ir Plungės dvaruose, gėrėtoji Plotierių Švėėkos, Vilėėnų, Gėdimėnaitėių, Stėmplių dvaruose ir kitur.

— Lietuvos žinios —

IS SUBACIAUS, Kauno gub.

Subaciūs — parapija grynai lietuvėiska, mažą saulėlė tėra lenėėiskai suprantanėjų ir dar mažėsnė lenėėiskai kalbanėjų, bet ir tie visi puėikėiausiai moka lietuvėiskai; iki šiolėi nėėkas neturėjo mažėiausios prėtensijos prie lenėkytės kaip baėnyėioje, taip ir kituose santykiuose su lietuvėiais gyveno visi gražiausiame vienybėje. Bet endekai kaip kitur, taip ir čia, sumanė lenėinti lietuvėius. Tą prėdermė uždėjo p. M. D. vėrėja J. V., kuri, uoliai pildydama sau pavestą prėdermes, parapijoje jėėško lenėų, į kurių skaitėjų prėlėngia ne vieną lietuvėj su lenėėiską pavardė, kuris iš endekų malonės gauna dovanai lenėėiską "Jutrenėką". Nustėbės varto, sklaido: iškur, kaip, mano antrasas? Teiraujas kėitų ir sėizino; nusijuokė, dėda į tinkamą vietą. Lenėkstės platintojā, norėdama savo vėėklumą parodyti ir platesnei lenėų visuomėnei, kartkartėmis siuntėnėja į "Jutrenėką" įvairias p. D. paraėytas žinėles (pati sėilnai terasė), iš kurių viena, išėpaudzinta "Jutrenėkos" No. 2 šiais 1912 m., sulietuvėnės žodis į žodį šičia paduodu: "Musų miestėlyje atnėėė krikėėtyti lenėų tėvų vaikų (polskiek rodzićów). Krikėto tėvai taipgi buvo lenėai; kėlebonas bėgti nenorėjo krikėėtyti lenėėiskai, tik lietuvėiskai. Į pasvėikėnimą lenėėiskai: tegul bus pagarbintas, nėėko neatsakė, tikėtai lietuvėiskai paklausė, kuo vaikas vardu, ir kada jam atėakė lenėėiskai, tada apėkrikėėtijo savotiėškai bė jokios apėigos (ochrzczył po swojemu bez żadnej ceremonii). Baėnyėioje jau nuo sėno nėėgėirdi lenėėkos evangelijos". Priėikėsimas man, kad pildydamas dvasiėkas apėigas nebėčiau vartojėes kitokios kalbos, kaip tikėtai lietuvėiską, yra nėtėisėingas. Kalbu su įvairiais interesantais, kaip savo namuose, taip ir pildydama dvasiėkas apėigas, kėlia ba kas į mane prakā" respondencijos auti apėie lenėėiskā ar liėtiėškā, bė jokios — sunku supramėtus tikė."

krikštas Rymo-katalikų bažnyčioje yra vienas visoms katalikams be tautos skirtumo: lenkų, lietuvių, rusų, vokiečių, etc. ir vienodai pagal Rymo katalikų bažnyčios lotynų kalbą išleistų ritualų; ar jo protas taip yra aptendytas lenkomanijos, jog mano, kad tikslai lenkų kalba tėra krikščioniška, lietuviškoji gi pagoniška. Evangelija lenkiškai Subačiaus bažnyčioje nebūvo skaitoma niekuomet. Nėra mažiausia reikalo skaityti ir šiandieną. Čia tikslai endekų manija.

Subačiaus klebonas.
Kun. Pr. Kazlauskas.
— Vilniaus —

IS GULBINŲ VALSČ. Pan. p.

Gale praslinkusių metų Gulbinių valsčiuje buvo nutarta įkurti liaudies mokyklas: Trečiūnų, Krimčinės, Papivėsios, Dankšūnės, Butonysės, Pasvaliūnės ir Bojariskiūnės. Patys valstiečiai duoda kiekvienai mokyklai po vieną žemės dešimtį, padėdėję iškirsti, suvežti iš izdo miško, pristatyti kokį tik reikia mokyklos pastatymui medžiagą ir t. t. Be to Bojariskiūnės Trečiūnų valstiečiai, kol pastatys mokyklai trobas, duoda pas save vietą vaikų mokymui.

— Lietuvos žinios —

IS ŠIAULIŲ.

Vasario 19 d. buvo Šiauliuose žydų žargono liaudies dainų koncertas. Tarp kitų buvo dainuojamos dvi dainos: "Feiminkė Meilele" (Graži mergelė) ir "Hab ich in Jasvain a Ferdil gedungen" (Kaip aš Jasvainuose arklį derėjau), kuriose matyti lietuviškos liaudies dainos įtaka ir kurios niekur kitur, o tik Kauno gub. užgimti turėjo. Visos tos, kaip ir kitos žydų liaudies dainos surinktos Sumano ir labai gražiai 4 balsais suharmonizuotos.

— Lietuvos žinios —

IS MARIJAMPOLES.

Pirmutinis "Gabiljos" susirinkimas 4, III (20, II) 1912. Tai yra labai simpatiška su platu programą literatūros, muzikos ir dramos draugija. Geistina butų, kad kuodaugiausia jos skyrė Suvalkų gubernijoje atsirasti. Na iš pirmo susirinkimo matyti, kad ji pasiekė turės, nes prisirašė 78 žmonės (mokestis 2 rubl. metams). Išdalinai buvo nariams draugijos įstatymai, atspaudinti su puikia (P. Rimšos) vinjetė. Į valdybą išrinkta: A. Jėmantas (pirmininkas), kun. M. Gustaitis (vicepirmininkas), p-lė Peškauskaitė, p-lė V. Jasaitytė, Bendoraitis; kandidatus: Astramkas, adv. Brazaitis, adv. Čiplieskas.

— Lietuvos žinios —

IS KRETINGOS, Telsių pav.

Vasario 25 d. paprovė žmogų, kurs vaziavo iš Telsių į Kretingą. Jis patiko kelyje savo draugą, kurį apsiėmė parvežti į Kretingą. Tas žmogus, kur paprovė, rado tik 6 kap. Užmusėjas suimtas.

V. Mikolajunas.
— Vilniaus —

DAR VIENAS KAPAS.

16 kovo šių metų mirė Rudžių kaime, Naumiesčio pav., džiuvos pakirstas, Juozas Kregždys. Velionis buvo tik 26 metų amžiaus. Atsižymėjo gabumu. Mokėsi Mariampolės gimnazijoje. Iš 5 klasės gi tapo tėvų varu išvystas Dvasiškon Seinų seminarijon. Bet po pusantų metų prisilino. Ir nenekentamas tėvų už tai, susidarė planą baigti augštesnį mokyklą, bet viskas atsimusė vargo lentelė. Praktiko-darbo keltą metų vaistinėse, pagalios pasiekė ir provizoriaus laipsnį. Mirė nenekentamas tėvo. Velionis buvo darbštus, mėgo rašinėti, buvo žinomas rašytoje po keltą slapyvardžių.

Laidotuvis 18 kovo dalyvavo žmonių minia ir veik visą Naują inteligentiją. Draugai uždėjo keturis vainikus, kas ir palikti jo gal neužligo vaitis.

IS MASKVOS.

Maskvos Lietuvių Susisėlimo Draugija 4, 5 metus atgal buvo labai pradėjusi platinti šviesą tarp cionykėlių lietuvių. Kai kurį laiką veikė čia net labai karsti darbininkai. Knygininkai ir raštininkai tuomet yra buvę Baltrušaitis, Švelnauš budo žmogelis, traukte traukė lietuvių prie šviesos, prie naudingų knygų skaitymo. Visuomet jis būdavo knygynė ir mokėdavo taip patraukti žmones, jog dažnai atėjusiems pasiskaityti nei vietos neužtekdavo, kur atsėdus. Inančių knygų iš knygynų tuo laiku būdavo vos virš 200 ir studentų daug lankydavosi knygynė. Studentas Jonulis (bene Jonynas? Red.) irgi nemaž darbovosi; vakarais pasiskaitydavo žmonėms tai apie šį, tai apie tą. Rodydavo stebuklingų žibintų pavėklus ir aiškino gražiai, kas juose rodoma. Draugijos pirmininku buvo tuomet Moronas, irgi visiems pricinamas žmogus ir dar daugiau buvo šviesuomenės, kuri atėdavo knygyną pakabinti, paaiškinti tai šį, tai tą darbo žmonėms ir patraukti visus skaityti, šviestis. Ta anų laikų šviesuomenė mokėdavo ir visiemis pricinamus vakarus surošti, kur kiekvienas lietuvis gražiai tarp savųjų pasilinksminčių galėdavo.

Tėčiau išvažiuos Bltr—čini Draugija pakrypo apsilaidimui: nuėjus knygyną, nieko nerasti, nebent vieną lempele, kuri apšviestai verkia praėjusių laikų. Skaitytojų — čia skaitančių ir imančių knygų namon liko vos apie 20, nors vargiai ir tiek bebūsi! Nei knygyninko, nei kitos šviesuomenės knygynė nerasti. Tuščia, kaip iššauta! Kokia moterė-saundinė tik sergsti knygas. Ir vakarai dabar jau nebe visiems pricinami: bilietai brangūs... Vienu žodžiu, teisingiau bus Susisėlimo Dr-jos pavadinus šiandien kažkokiu "Inteligentių rateliu". Gailu, kad taip svarbi mums lietuviams svetimoje šaldėje gyvenantiems organizacija neplėtojasi, ne augstyn kopija, o žemyn slenka...

Rašydami šita pasiskundimą, nenoriu nieko kaltinti: nei narių, nei valdybos, o tik gailėdamas to taip puikiai pirm pradėtojo veikimo... nesulaukiau nepasakojęs. Ypač kuomet pažiūri žmogus, kaip lietuviai, sulgytinus su latviais ir kitų tautų žmonėmis, tamsūs, ir kaip jų šviesti nėra kam.

P. K.
— Lietuvos žinios —

IS AMERIKOS.

UŽSIMUSĖ ORLAIVININKAS.

Long Beach, Cal. 3 balandžio dieną pasikėlė orlaivį amerikonas orlaivininkas Calibrath P. Rodgers, nuo 200 pėdų augščio pupolė į jures ir užsimusė, Rodgers pirmas orlaivį perlėkė visą Ameriką, nuo Atlantiko iki Pacifico.

SOCIALISTAMS NEPASISEKĖ.

Milwaukee, Wis. Renkant miesto, viršininkus, socialistai, kurie buvo miesto valdybą paėmę ir savo rankas, pralaimėjo. Išrinko miesto majorą, nesocialistą, jis gavo 13000 balsų daugiau.

29860 MOKYTOJŲ ILLINOIS VALSTIJOJ.

Valstijos mokyklų superintendantas Blair pagarsino metinę atskaitą apie mokyklas Illinois valstijoje. Iš tos atskaitos matyti, jog valstijoje pernai buvo 29860 mokytojų. Jiems algoms valstija išmokėjo 18195917 dol.

VĖTRA.

Wilmington, Del. 3 balandžio dieną smarki vėtra Philadelphiaj ir New Jersey valstijoj daug nuostolių pridribo; sugriovė diktai namų, prie ko užmušta ir sunkiai sužeista tulas žmonių skaitliaus.

ATPIRKĖJA.

Lafayette, La. Suėmė čia 19 metų negrę merginą, Klementiną Barnabet. Ji prisipažino, jog užmusė 12 žmonių valstijoje

Louisiana ir Texas. Ji esanti kunigė ir jos tikėjimas reikalauja, kad ji užmušintų žmones Dievui kaip maloniausiam jam auką. Užmušinėjant žmones, jai pagelbėjo ir kiti jos tikėjimo pasekėjai; iš viso užmušta 35 žmonės.

PAČTO TAUPOMOSIOS KASOS.

Washington, D. C. Pačto perdetinis Hiechoek prisakė atidaryti nuo 1 gegužės dienos 1000 naujų pačto taupomųjų kasų. Dabar prie pačto stacijų yra jau apie 9000 taupomųjų kasų.

SMARKUS MIESTO MAJORAS.

Rock Island, Ill. Pagarsėjęs miesto majoras Shriver, sukėlęs čia riaušes ir sumušęs laikraščio redaktorių, pagarsino, jog neeis kalbėti kandidatui ant prezidento Woodrow Wilsonui.

VANDUO IŠARDĖ APSAUGOJIMO PYLIMĄ.

Hickman, Tenn. Užtvinę vandens išardė apsaugojimo pylimą. Cyntherville vandens užlietas, pardavinės uždarytos. Apskritai Mississippi paupiuose tvanų padarytus nuostolius skaito milijonais dolarių, o žmonių be pastogės skaitlių skaito dešimtimis tūkstančių. Yra jau ir prigręsių. Geležinkelio traukinių bėgiojimas tarp Cairo ir Mounds dėl tvanų pasiliovė. Montanoj apsemta ir telegrafai tarp Great Falls ir Glasgow.

VAIKŲ BIURAS.

Washington, D. C. Prezidentas Taft sumanė naujas teises vaikų globojimui. Prižiūrai vaikų reikalių, jų auklėjimo, bus įvestas specialis biuras prie vaizbos ir darbo departamento. Europoj veikia visur vaikų auklėjimą prižiūri apšviestos ministerijos, Amerikoj tokios ministerijos nėra. Užlaikymui tokio biuro reikalaujama 23000 dol. metams. Nedaug.

TVANAI.

Hickman, Ky. Visuose Mississippi paupiuose dideli tvanai. Užtvinę vandens upelį laukuose užliejo daug namų ir per tai daug žmonių atsirado be pastogės. Žmones dar vandens neapsėmę kaimų krauna savo daiktus ir bėga į augščiau gulėčias vietas, nes vanduo daugelį vietų pragraužė pylimus.

Memphis, Tenn. Mississippi klonyj šitose aplinkinėse užlieta vandeniu 800 mylių. Su viršum 2000 gyventojų turėjo apiešiti savo namus. Daugelis gyventojų pasislėpė ant stogų. Arkansas valstijoj trys pavietai vandens užlieti. Apsaugojimo pylimą prie Memphis išardė vanduo ir išsiliejo į laukus. Žmones turėjo slėptiesi ant stogų ir medžiuose. Kadangi trusksta valčių, tai gelbėjimas pasislėpusių medžiuose čia labai palengva, o vanduo teip smarkiai teka, kad nėra viską, kas jam kelią užstoja; nušėd daug namų.

Cairo, Ill. Šitose aplinkinėse tvanai pridribo labai daug nuostolių. Užtvinę vandens išardė pylimus ir užliejo laukus.

GAISRAI.

Ogdensburg, N. Y. Sudėję čia krautuvės Hannan & Henry. Ugnis, tarp kitko, išaikino 80 automobilių. Nuostolius ugnies padarytus skaito ant 20000 dol.

IS DARBO LAUKO.

Utica, N. Y. Streikuoja darbininkai New York Mills Co. Yorkvilj. Kadangi darbininkai užsilauko neramiai, tai mieste pagarsintas karo laiko stovis ir sutraukta milicija.

San Diego, Cal. Policija sugavo kelias dešimtis įtekmingėsiu darbininkų prigrūlinčių į organizaciją "Industrial Workers of the World", išgabeno juos iš Californijos valstijos ir uždraudė sugrįžti. Po

licija užtikrina, jog išvežtieje yra neunistai, bet socialistai, buk jie yda kovą su Amerikos darbo federacija.

Audyklose, Warren, Clinton, Three River, Thorndike ir Bendsville pakėlė darbininkų algas. Dilytuvėse Lowell, Mass. streikuoją dar 4000 darbininkų.

Passaic, N. Y. Streikuoja audėjos šilkų dirbtuvėse Forstmano ir Hufmango Co. Buvo jau smarkus susirėmimai policijos su streikierėmis. Susirėmime sužeista diktai moterų ir jų užtarėjų, o moteris už tai policistams ir šerifo žmonėms drabužius sudrausė.

IS VISUR.

Streikas anglekasių Anglijoj artinasi prie galo, darbininkai nori grįžti darban. Daugele kasyklų prasidėjo darbai ir kas dieną atsiskaukia daugiau darbininkų norinčių dirbti. Staffordshire 20000 darbininkų sugrįžo darban. Bet didesnė dalis darbininkų Šiaurinėje Anglijoj ir Skotijoj nutarė negrįžti darban, kol nebus aiškiai pagarsintos mažiausios darbininkų algos. Daugele vietų streikieriai sukėlė riaušes.

Mexike, aplinkinėse Parral prezidento Madero kariūnėms sumušė revoliucionierius, vedamus generolo Campa. Revoliucionieriai nuo mušio lauko pabėgo į miestą Jimenez. Mat kariūnėms gavo pastiprinimą, apie ką revoliucionierių vadovas nežinojo. Generolas Orozco traukia kruviną savo pajėgas ir nori vėl neikinti miestą Parral paimiti. Reikia todėl laukti didelio mušio to miesto aplinkinėse.

Kadangi Austrija su Vengrija kariūnėms reikaluose negali susitaikyti, tai Austrijos ir Vengrijos ciesaorius pranešė Vengrijos politikos vedėjams, jog atsisakys nuo sosto, jeigu susitaikymas nevyks, jeigu vengrai mėgys ciesaorius tiesas susiaurinti. Ir be tokio pagązdinimo Austrijos ciesaorius Francisks Juozapas jau neilgai sėdės ant savo sosto, nes jis turi jau 82 metus.

Italijos kariškas laivas "Piemont" Arabijos pakrantėse suėmė angliską laivą "Woodcock".

Francuzijoj lankosi dabar Anglijos sosto įpėdinis, Valijos kunigaikštis. Jis atlankė Francuzijos prezidentą. Kunigaikštis, Valijos mano Francuzijoj pasisvečiuoti ilgesnį laiką.

Anglijos parlamentas valdžios sumanytą moterims mokančioms mokesčius pripažinti balsavimo tiesas atmetė 222 balsais prieš 208. Balauojant, nebuvo darbininkų atstovų, kurie buvo nuėję į darbininkų susirinkimą. Ir pačios moterys sau tiegi reikalaujančius užkėnė sumanymui, nes daugybei langų atstumė daugelį pritarėjų.

Garsi mūnylėtinė Čenstachovo vienolio kunigo Damazo Macionio, Helena Macochienė, kaip laikraščiai garšina, turi gana pinigų, nes 25000 rubl. Ji, kaip mergina, nelabai dorai gyveno, o tokios retai pinigų susideda, nes ką lengvai uždirba, tą ir išleidžia.

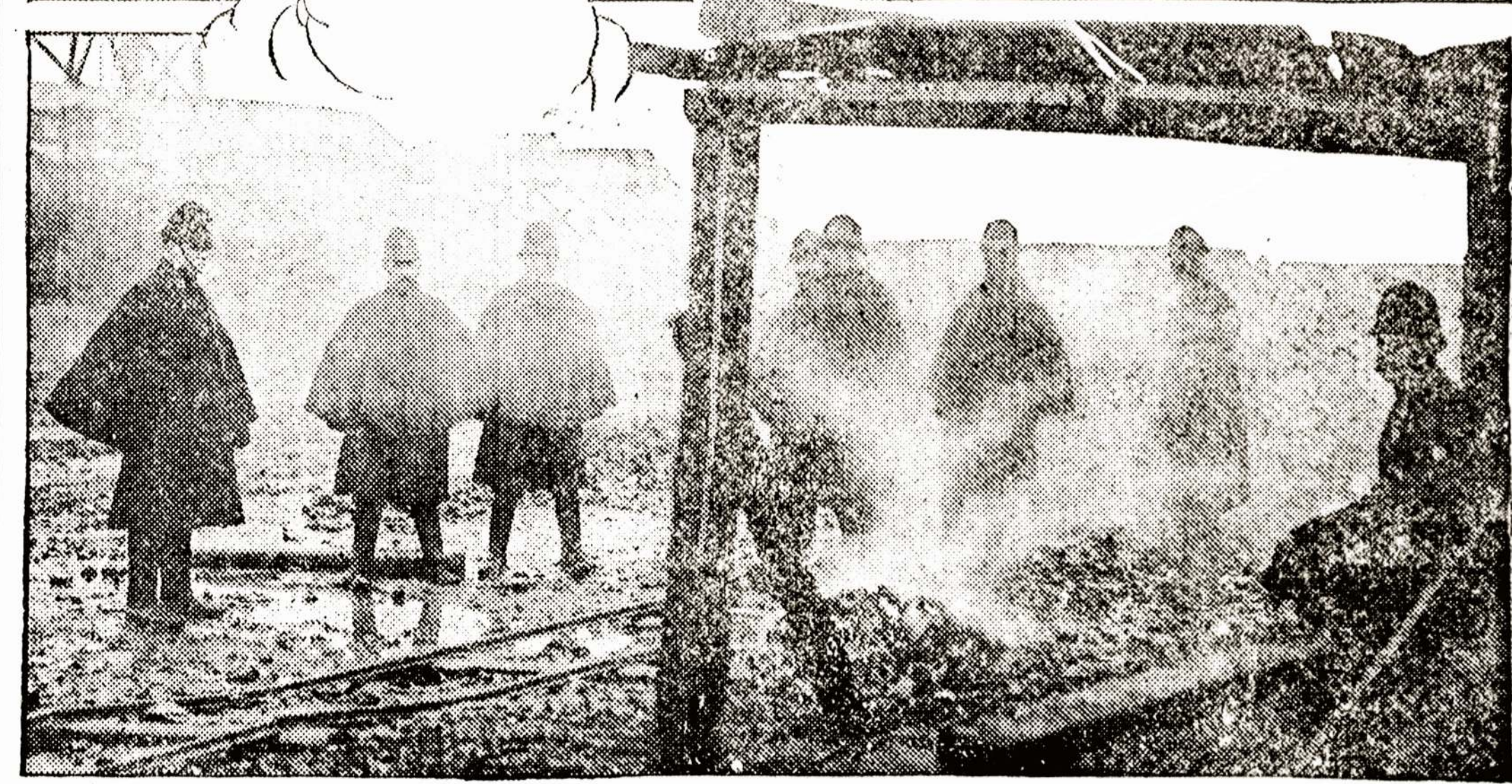
Prisakius Varšavos generalgubernatoriui, iš Lenkijos likosi išvytas katalikiškas vienolis redemptoristas, grafas Bernardas Lubinski. Mat redemptoristus Rusijoj laikė už jezuitus, o tių ordenas Rusijoj panaikintas 1810 metuose.

Galicijoj, mieste Drohobycz užsėdėję kerosino iš benzinos rezervoarai, kuriuose, buvo 300 vagonų benzinos ir kerosino.

Pietinėje Rusijoj, mieste Rostove prie Dono, 70 plėšikų atėjo į restoraną, užmušė jo savininką, kasierius ir du kelnerius ir paėmė iš kasos pinigus, išsinešdino. Jų nesusėmė.

Naujas Chorvatijos valdonas, banas Cuvai pradėjo persekioti chorvatiskų laikraščius už keltą žmonių dvasios. Cuvai yra sumadziarėjęs chorvatas.

Maskvoj pasimirė turtuolius, vadinamas yrguolių tėvu, Mikalojus Liabij. Jis savo pinigais įrengė namus neturtingiems studentams, prieglaudą našlėms ir našlaičiams. Jis pusę savo turtą užrašė labdarīgiems tikslams.

Prie užsibaigusio streiko Anglijoj.—Viršui: Buris anglekasių. Apačioj: Policija daboja anglų kasyklos.

be teismo uždėtos bausmės užmokėjo 12300 rublių; trys redaktorius pasodėta areštą, konfiskuota 42 laikraščių numeriai, 4 laikraščius be teismo uždaryta, o 3 pasiremiant teismo nusprendimu.

Galicijoj, kaime Chocimierz likosi išmušta visa šeima pagirij gyvenusiu ukinko Hummeno. Užmušta pats Hummeny, vaikas 9 metų, kitas 6 metų, trečias 8 savaičių; motina ir 8 metų vaikas buvo dar gyvi porą dienų. Pasirodė, jog tą šeimyną iškerdė brolis Hummeno, sugrįžęs iš Amerikos.

11 balandžio d. Anglijos ministerij pirmininkas Jėris parlamentą sumanytą Arijos savivaldos. Ariją valdys jos parlamentas susidedantis iš 40 narių, pačių žmonių išrinktų.

Vakarinės Australijos pakrantės vilnys ismėtė likčius susidaužusio laivo. Mano, jog tai likučiai laivo "Korubana", kuris neatėjo į paskirtą vietą, todėl turėjo siaučiant ant Indiško oceano taifunui, pasėksti su buvusiais ant jo žmonėmis. Ant jo buvo 50 pasažierių ir 80 įgulos žmonių.

Mieste Tientsin, Činuose tapo užmušta vice-prezidentas Činų respublikos, buvęs vyriausybės respublikonų kariūnės vadovas generolas Li Juan Hung.

Mexike, revoliucionierių vadovas Orozco vėl apgulė miestą Parral, kur pasislėpė prezidento kariūnė ir tikisi miestą paimiti, nes su savo kariuotėmis prie miesto atėjo du kiti revoliucionierių vadovai.

Galicijoj, mieste Drohobycz užsėdėję kerosino iš benzinos rezervoarai, kuriuose, buvo 300 vagonų benzinos ir kerosino.

Pietinėje Rusijoj, mieste Rostove prie Dono, 70 plėšikų atėjo į restoraną, užmušė jo savininką, kasierius ir du kelnerius ir paėmė iš kasos pinigus, išsinešdino. Jų nesusėmė.

Naujas Chorvatijos valdonas, banas Cuvai pradėjo persekioti chorvatiskų laikraščius už keltą žmonių dvasios. Cuvai yra sumadziarėjęs chorvatas.

Maskvoj pasimirė turtuolius, vadinamas yrguolių tėvu, Mikalojus Liabij. Jis savo pinigais įrengė namus neturtingiems studentams, prieglaudą našlėms ir našlaičiams. Jis pusę savo turtą užrašė labdarīgiems tikslams.

Gyvas budamas, kas metas skirdavo pasantro milijono rublių labdarīgiems tikslams, šelpimui varguolių.

Pietinėje Austrijoj, Tirolin, nusirūtusi nuo kalnų sniego lavina pagriebė 8 studentus Laibacho universiteto, išėjusius su profesoriais kalnus tirinti ir visus užmušė.

Terp chorvatų ir vengrų užgimė dideli nesutikimai. Chorvatų nori su visu nuo Vengrijos atskirti.

Washington gauta žinia buk Meksike yra 6000 japoniečių priegulsių citi mexikonams pagelbon, jeigu Suvienytų Valstijų valdžia siųstų savo kariūnė į Meksiką. Tąsų kariūnė Suvienytų Valstijų turėtų svarbesnius už mexikonus priešus. Bet susikirtimo su tais priešais Amerika gali išvengti: pakanka nesikišti į vidurinius Meksikos reikalus ir jon nesiųsti kariūnėms.

Siberijoj, upės Samur klonyj užliko aukšas; didelių anksio laukus rado ir Amuro klonyj, teipgi Siberijoj.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS LAWRENCE, MASS.

Nors dabar pas mus vieši susirinkimai, prakalbos, demonstracijos ir kitkas nėra naujiena, nes jų yra kasdien tai su didesniu, tai su mažesniu triukšmu entuziazmu, bet pranešt viską laikraštini pritrūksta mums laiko, o antra, mes jau manome, kad skaitytojams ir nusibodo skaityti mūsų žinels, pranešimus (sulyginkit K. Virsnio straipsnį 13 num. "Lietuvos"). Vienok šį kartą, atspiraus gerb. skaitytojų, dar šį-tą pranešame.

Taiigi: 24 dieną kovo P. Čibo salė, buvo visuotinasis straikininkų (lietuvių) susirinkimas. Šitas susirinkimas buvo įvairnesnis bei svarbesnis tuomi, kad tą dieną buvo iš Brooklyn atvažiavęs p. Juozas Augustas, unijų organizatorius—kalbėtojas. Į abi Čibo sales, kuriosna telpa su virš tūkstantis ypatų, prisigrudo pilna žmonių. Po vietinių kalbėtojų (Arlauskio, Šmito, Haywoodo, p-lės Flynn) kalbėjo p. Augustas. Mums ji teko matyti ir girdėti pirmą kartą. Jis nuosekliai kalbėjo. Plačiau paaiškines kas tai yra unijos, organizacijos bei draugijos, kaip mes galime su pagalba tų unijų bendrų susirinkimų pagerinti savo būvį ir įgyti didesnę laisvę, jis už-

baigė tiesotai ir švelniai nupiešdamas taktiką ir netikusius darbus mūsų, anot jo, "cicilių" ir jų laikraščių, *la "Keleivio", "Kovos" ir "Laisvės"*, kurie pasinaudodami mūsų (Lawrence) streiku ir nepagelbėję mums nei mažiausiu skatikiu, pradėjo save patis reklamuoti, o kitus, daug dirbančius mūsų labai žmones šmeižti. Visi klausytojai karštai plojo Augustui ir reikalavo vis, kad daugiau ką papasakotų, nors jau buvo gana vėlus nakties laikas. Po Augusto kalbų dar keltą žodžių pasakė J. Girdiejus ir papasė visų, kad Lawrence lietuviai atsikratytų nuo tokių juodašimčių šlamštų, kuriems teisybė neberupi, jį senai yra po kojų pamynę. Paskui visas susirinkimas, nutarė, kad toms pačioms redakcijoms pasiųsti paaiškinimus kaip išties čion dalykai su straikieriais yra ir užprotestuoti prieš tulus jų neteisuosus užmetinėjimus. Tą viską paliktą atlikti streiko (lietuvių skyrus) pirmininkui Jonui Kibildziui. Visas susirinkimas vienbalsiai nutarė daugiau "Keleivio" ir "Laisvės" nebeskaityti ("Kovos", tai čion nieks ir nebeskaito). Vaisiai jau ir pasirodo: "Keleivio" pirmiausias krautuvninką Ramanauską atėdavo 75—100 egz., o dabar tik 50 egz. ir tai visų nebeįsparduoda. Taip bent sakė pardavinėtojas J. D.

Kovo 30 dieną Lawrence susirinkimai, prakalbos, demonstracijos ir kitkas nėra naujiena, nes jų yra kasdien tai su didesniu, tai su mažesniu triukšmu entuziazmu, bet pranešt viską laikraštini pritrūksta mums laiko, o antra, mes jau manome, kad skaitytojams ir nusibodo skaityti mūsų žinels, pranešimus (sulyginkit K. Virsnio straipsnį 13 num. "Lietuvos"). Vienok šį kartą, atspiraus gerb. skaitytojų, dar šį-tą pranešame.

(lietuviškai; Lowellyje reikalingi streikauti. Atsišaukt pas Joną Goldeną. [John Golden, kaip žinome, yra prezidentu United Textile Workers of the American unijos prigrūdinęs į American Federation of Labor, ir jis (arba jie) visomis pajėgomis kenkia straiškai. Lowellyje, šiaudien, 1 bal., minėtasis prezidentas su A. Fed. of L. pradėjo diskredituoti I. W. W. ir streikiams sakyti, kad eiti darban]. Buvo keletas didelių gyvūnų gėlių vainikų. Vienas buvo ytin didelis: asatuošios ypotos nešė. Buvo tai Ayer Mill Spinnig Room darbininkų. Portugalai nešė gėlių padušką su I. W. W. vėliava. Visi streikininkų sugrįžusieji vaikai buvo įsodinti į didelius septynis vežimus ir automobilius. Sonuose vežimų bei automobilių matėsi ant aukdo išsiiti parašai: "Eton and Giovannitti Must Be Freed" (Ettoras ir Giovannitti turi būti paleisoti); "Open the Jail Doors or We Will Close the Mill Gates" (atidaryk duris kalėjimo, arba mes uždarysim varus dirbtuvių); "Workers of all Countries Unite" (Darbininkai, visų šalių vienykėsi); "Labor is Entitled to All It Produces"; "You Have Nothing to Lose But Your Chains"; "You Have a World to Gain"; "All Wealth is the Product of Labor"; "The Mother For Home, the Child For School"; "We Are Against Child Labor"; "Release Our Imprisoned Brothers" ir t.t.

Įspūdinga, griaudi regykla buvo, kada minia prisitartino prie pavieto kalėjimo ir apsupė jį, kur yra kaliniai Ettoras ir Giovannitti. Užimas, klikimas neaprasomas. Viso miesto policija subėgo. Turbut manė, kad darbininkai kalėjimo vartus laužė ir kalininkus išliuosuos. Bet darbininkai to nė nematė. Jie tik rodė savo entuziazmą, savo dėką vadams. Pasakojama, kad tą valandą Ettora ir Giovannitti kalėjime užslėpė, kad jie nepasirodytų ir kad minios tarpe neiškiltų karštis kokiam nors blogumui.

Aplėidus kalėjimą, visa milžiniškoji minia ėjo žymenimis gatvėmis: benai grojo, žmonės dainavo. Visa paroda pasibaigė 7:30 val. vakare. Čionai negalima apibūdinti visko, ką tada žmogaus akis matė, siela jautė. Algal malonus skaitytas ir persitatus sau iš kelių čion pabrėžtų žodžių visą parodos jubilėjaus bėgį, o jei ne, te atleidžia — daugiausia ir aiškiai negalima rasyti.

Pijus Galindas.

IS MANCHESTER, N. H.

Manchester, nors neyra seniausia, bet visgi viena iš senesniųjų Naujosios Anglijos lietuviškų kolonijų. Kada čia atvyko pirmi lietuviai — sunku tą pasakyti, bet rodo neprasilenksime su teisybe, pasakę jog apie 1895 metus, t. y. 17 m. tam atgal, čia jau buvo apsigyvenę keli lietuviai.

Nuo to laiko lietuvių skaitlius vis didinasi ir didinasi ir šiądien čia galima priskaityti iš viso apie pusketvirtą simto lietuvių.

Iš organizacij čia yra: dvi pašelpinės — D. L. K. Vytauto ir Lietuvių Laisvės Artojų draugystės. Yra teigti Sus. L. R.-K. A. ir L.S.S. kuopos.

Kaip visur, taip ir čia lietuviai myli muziką ir dainą. Tas jau matyt yra visiems lietuviams prigimtas dalykas. Taigi ir čia yra lietuvių benas "Kareivio" vardu pavadintas ir teatrališka kuopa "Birute". Apšvieta čia dar šiaip-teip stovi, yra ir knygynėlis "Kareivio" intaisytas.

Vertelystė nekaip prasiplatinusi, nes turime iš viso vos vieną valgomųjų daiktų sandrovę, bet už tai ir karčiamų neturime. Manchesterį nerasi nei vienos lietuviškos karčiamos.

Nuo dviejų metų vietiniai lietuviai sutvėrė savąją lietuvišką parapiją, bet iki šiam laikui dar nesugebė įsitaisyti nei bažnyčios, nei mokyklos.

Tai tokios pas mus tokialės, Kikšas.

IS HARRISBURG, ILL.

Su pavasariu ir pas mus atšilo ir žmonėms pasidarė lyg linksniau. Mainieriai džiaugiasi, kad nebūs streiko. Kovo 30-to, 11 valandą, daug žinių, buk kompanijos susitaikė su angliškaisiais. Čia yra "Lietuvos Sun" draugystė ir gerai gyvuoja. Tris ne-

dėlias atgal čia patiko sunki nelaimė mūsų vieną brolių Antaną Petrą. Dirbo jis kasykloj Ir jam bestumiant karą, užkrito jį didelis gabalas akmens. Sulaukė nebaugi koją ir dabar jis gulioj. Jis priklauso prie "Lietuvos Sun" draugystės ir todėl dabar visi nariai pačiam eina prižiūrėti savo draugą.

Gerai prigulėt draugystėn. Sveikas žmogus gal ir nelabai tą atjaudžia, bet nelaimė atsitikus, yra tai didelis palengvinimas. Harrisburgo Lietuvis.

IS EASTHAMPTON, MASS.

Darbai čia čia blogai. Čionai tyneš audyklose, iš kitur pribuvusiems su tuo amatu susipažinusiems nesunku darbas gauti.

Lietuvių čia yra apie 17 šeimynų ir 2 syk tiek pavienių. Laikraščiai pareina šie: "Lietuvos", rodo, 4 egzemp., "Keleivis" 2, "Kovos" 1, "Laisvės" 1 ir "V. Liet." 1. Nuo 1910 metų gyvuoja čia Lietuvių Neprigrūdinęs pašelpinis Klubas D. L. K. V. tauto; turi apie 24 narius. Klubas reikalauja stovi neblogai. Minetas Klubas turėjo savo pusmetinį susirinkimą 3 kovo dieną. Svarstant visokius reikalus, sumanyta surengti pirmas čia prakalbas; tas sumanymas visų svarių priimtas. Prakalbas parengiamas 14 balandžio d. po pietų 2:30 val., Union gatv. Assembly salone. Kallėtojas bus F. J. Bagočius iš Bostono. Mineto Klubas kom. prašo vietinių ir iš aplinkės lietuvių šitos progos nepaleisti, nes tai bus pirmos prakalbos.

22-rą kovo d. pasimirė čia Pranas Tumsa. Velionis sirgo 12 savaitių turėjo nusisimdes kambarį pas V. Saulinską. Pasijutęs sunkiam padėjime, čionis mėgino eiti lignonbutin, tikėdamas greičiau pasveikti ir, žinoma, nuvežė jį 5-kias mylias į Northamptono lignonbutį. Kada gydytojai, jo liga ištyrė, neapsiėmė išgydyti; reikėjo vargšą atgal grąžinti, bet sugrįžus, pas W. S. dūrys buvo uždarytos, ne įleista lignonbutis. W. S. bijojo, kad žmogus jo stuboj nenumirtų, nes jo žmona bijotų toj stuboj gyventi. Pagalios pašaukta policistas, bet ir tas nieko negelbėjo; lignonbutis paėmė miestas savo globon. Kadangi čia nėra lignonbutio tai jį paguldė belangėn. Tik ant rytojaus sužinojo apie tai lietuvių parvežė lignonbutį pas Ch. Mickų, kur ta pačią dieną ir pasimirė. Paliko žmoną ir brolių. Velionis prigulėjo į Sv. Juozapo Draugiją, tad tapo palaidotas su bažnytinėmis apeigoms.

P. Vizgirda.

IS CLARKSBURG, W. VA.

Miestas šis turi apie 30 tukstančių gyventojų. Gyvena jame: anglai, italai, francūzai, ispanai ir slavai; lietuvių mieste nėra. Mieste yra kelios geležies ir stiklo dirbtuvės, bet jose lietuvių nėra. Aplinkinėse yra daug anglių kasyklų, kuriose dirba apie tužinas lietuvių. Jie tamsūs, šviestiesi nenori, nieko neškaito, nes mano, kad visi raštai, ypač laikraščiai yra bedieviški. Už tai karčiamose barus alkūnėms trina.

P. Zenikus.

IS ROCKFORD, ILL.

Nuo pastatymo už lietuvių pinigų bažnyčios, kun. Malinauskas joje mėgina platinti lenkišką dvasią. Pradėjo lietuviškoji bažnyčioj skaityti lenkišką evangeliją. Iš sakyklos apreiškė, jog šioj bažnyčioj skaitys lenkišką evangeliją, nes bažnyčia esanti ne lietuvių ir ne lenkų, bet Kristaus maldos namai. Taip iki šiol ir buvo. 31 kovo d. parapijos susirinkime nutarta reikalauti pralinimo lenkiškos evangelijos. Bet mūsų kun. paprastai neklauso parapijonių nutarimų, todėl gal nepaklausyti ir reikalavimo apleisti tą lenkišką evangeliją.

B. M.

IS RAYMOND, WASH.

25 kovo susireikavo, dėl sumazinimo algų darbininkai lentų pjovyklose; todėl dabar čia tegul neturintis darbo nekaliauja. Kitokių darbų čia nėra, vien lentų pjovyklose. Du metai atgal paprastam darbininkui čia mokėjo po \$2.25 už dienos darbą, pernai mažino mokėsti iki 2 dol., o šiemet dar mažino iki \$1.75.

Pragyvenimui čia reikia 5 dol. savaitė, tai iš uždario žmogus su šeima išmisti negali. Pradėjus streiką, dirbtuvės su visu sustojo. Dirbtuvių savininkai su policistais atėjo į svietinę, kur darbininkai laikė susirinkimą ir suareštavo vadovus "National Workers of the World", atėmė organizacijos knygas ir pinigų. Paskui vaikščiojo po darbininkų gyvenimus ir varė darbininkus darban; kas atsakė, tuos kašėjiman gabeno, sukišo kašėjiman 40 grekų. Tie atsišaukė į savo konsulį; kaip girdėti, ketina čia atvažiuoti ir rusiškas konsulis drauge su grekišku.

Darbininkai reikalauja užmokėsio po \$2.50 už dienos darbą. Čionykščiose lentų pjovyklose dirbo ir lietuvių tulas skaitlius.

Sunkus.

IS DENBIGH, N. DAK.

Lietuvių yra čia tik du: A. Jasinauskas turi nuosavą farmą, o kitas pas farmerį tarnauja. Yra aplinkinėse katalikiška parapija, kurion priguli daugiausia vokiečių. Fabriky čia nėra, žmonės užsiima tik žemės apdirbimu ir galvijų auginimu. Du metai farmeriams buvo blogi.

Norintiesi žemę dirbti ir iš kitur pribuvus darbas čia lengva gauti. Už metų darbą farmeriai moka \$250—300 ir daugiau su visu užlaikymu. Nuo liepos mėnesio moka \$35—50 mėnesiui; kulimo laike 3 dol. ir daugiau už dienos darbą. Dabar čia dirba nauja geležinkelio ir naujus miestus stato. Prie triobių statymo moka po 2 dol. dienai darbininkams pilantiesi žvyrą. Prie tokio darbo atsitinka ir nelaimės. Neseniai nuslinkusi žemė užmušė du žmones.

Stato dabar netoli kitą miestą Kelson (ar ne Karlsburg? Red.); jame bus daugiausia vokiečių gyventojų.

K. Davenis.

IS JOHANISBURGO, PIETINĖJ AFRIKOJ.

Johanisburg didelis jau miestas. Po naujų metų visoki užsiėmimai pradėjo eiti gerai. Darbų yra visokių, bet daugiausia žmonių dirba aukso kasyklose; ten dirba ir daugelis lietuvių, tik jiems nelabai sekasi. Čia žuvo jau 15 lietuvių; vienus eksplozija užmušė, kitiems plačius supudė kasyklų liga. Mirė nuo plačių ligos: P. Statkis, Romanauškis, M. Masickas, P. Geleckis, J. Juraška, J. Skripka, J. Čarnis, L. Ienemkštas, J. Dikman. Eksplozija užmušė: A. Matuzą, J. Belskį, A. Androšuną, J. Saulėiką, J. Martinaitį, K. Kirelevskį.

N. Mazelis.

IS CAPE TOWN, PIETINĖJ AFRIKOJ.

Neseniai šiose aplinkinėse iš dangaus iškrito trys akmenys (matyt krito tik vienas, bet prisigriebęs žemės oro, užsidėgė ir sutruko į tris dalis. Red.): vienas svėrė 1200 kuntų, kitas 11 kuntų, trečias 3 kun. Akmenis tuos atvežė į Cape Town muzėjų. Vienas akmuo — tai didelis, paplokščias geležies smolys; sudavus, skamba kaip prie-kalas.

Mieste Cape Town lietuvių yra 10, du gyvena su afrikonėmis, vienas turi 3 vaikus, bet jį lietuviškai kalbėti nemokina, kitas vaikų neturi.

Pietinėj Afrikoj didelių miestų nėra; svarbiausias miestas tai Cape Town. Didelių fabriky čia nėra, yra tik aukso ir anglių kasyklos. Aukso kasyklose darbininkai uždirba nuo 50—80 kuntų (į koki laiką? Red.). Paprastas darbininkas uždirba 45 kuntus 48 dienas. Lietuvių kunigo nėra.

Presoris.

PROTESTAS.

Mes, Lawrence lietuviai streikininkai, skaitydami laikraščiuose: "Keleivys", "Laisvėje" ir "Kovoje" korespondencijas ir apžvalgas, randame, kad ten talpinama sensacijos, melagystės ir apšmeižimai ypatų, dirbančių dėl mūsų streikininkų, labo, todėl savo susirinkime — suvirš 1,000 ypatų — 17 kovo, s. m., Paul Chabis Hall, nutarėme užprotestuoti prieš neteisybes ir šmeižimus.

Kadangi mūsų pirmas streiko lietuvių komitetas teisingai prašė per "V. L." link Bostono,

"garsių kalbėtojų" pasielgimo, kas ir buvo žodžių darodytas J. Gegužiui, "Keleivis" išleistojai, ant visuotinio susirinkimo, ir jis negalėjo išsisteisinti, nes faktiškai buvo išdestytas;

Kadangi, "Keleivys" nr. 7, po straipsniu "Bjaurus Melas", niekas nesiraišė, o tik Michelsonas pats susiraišė į knygutę komiteto vardus ir panaudojo vardus net tu, kurie visai jo ir nematė;

Kadangi komiteto nariai atšaukė tą neteisybę, o "Keleivis" Nro išvadino juos už tai "juodimiečiais" "provokatoriais", o "Laisvė" "plunksnos razbaininkais" ir kitokiais nemalonumais, (tokiu yra žymiai išvadintas ir P. Čiras, kuris ir neyra buvęs tame susirinkime, kurį nurodo Michelsonas);

Kadangi mes patys nutarėme ir išrinkom kartu su streikininkų vaikais siųsti p. Oną Ramanauskienę į New York'ą ir jai įgaliojimų susirinkimuose ir prakalbose rinkti aukas mūsų šelpimui iš ten ir gavom apie \$600. daugiau negu iš kitur, o koresp. "Kel.", "Laisv." ir pačios redakcijos jai niekina, nes jinai savose prakalbose parodė jį, "malonybės";

Kadangi "šmeižikų, traicė": "Keleivis", "Laisvė" ir "Kova" už mūsų komiteto straipsnį, tilpusį "V. Liet." neturėjo smelzti redaktorių p. Sirvydą, bet kalbėtis tiesiog su mumis;

Kadangi tulas "Darbininkas" užsiūpule "Kovoje" Nr. 1, ant mūsų piliečio, p. A. Ramanausko, mums geriausiai žinomo ir mūsų pačių komiteto išrinkto ir įgaliojot priiminti aukas šelpimui;

Taigi todėl pranešame visai lietuviškai visuomenei Amerikoje, kad laikraščiai: "Keleivis", "Laisvės" ir "Kovos" ir jų korespondentams daugiau rupi apšmeižti ir išjuodinti nepatinkamus ypatas, negu tikras vedimas kovos su kapitalu ir pamatėme, kaip jie tamsiai politikauja visur, girdami tik save, o kitus niekindami. Mes matome, kad mūsų kovoje visokios draugijų kuopos ir ypatos, gelbėjo mus pinigais, o tie laikraščiai ir jų korespondentai, vis tik save laikioja. Užbaigdami ištariame papiekimą "trejybė" ir nutarėm neklausyti sensacijų šitų laikraščių, kuriems teisybė neberupi. Mes žinome, kas kaip dirbo dėl mūsų ir dėl labo mūsų streiko.

Vedėjas susirinkimo

Jonas Kibildis.

SIS-TAS APIE PAKELTAJĮ KOLONIZACIJOS KLAUSIMĄ.

P-o A. M. Martaus pakeltasai kolonizacijos klausimas yra labai svarbus. Užsimti uke — daugumai lietuvių reikšia geriaus aprūpinti savo ekonominį buvį, savo ateitį. Bet nemaziaus svarbu yra tai, kad, apsigyvendami Amerikos ūkėse, lietuviai nepaskeity svetimųjų tautų jūre ir nenustotų buvę lietuviais, nežutų savo tautai. Tad reikalinga, kad pirkinėjimas būtų pačių lietuvių sužiniai būtų vedomas, tvarkomas; reikalinga, kad lietuviai būtų apgyvendinami pagal iškainio išmintingai užbrėžto plano, — būtinai vienoj vietoj, ar bent netoli kito. Šitaip nedarant, būtų prazutis lietuviams, kaip lietuviams.

A. M. Martus rods šitaip irgi mano. Ne dėl ko kito yra pradėjęs rūpintis lietuvių kolonizacijos dalykais. Tačiau įvykdomybė lietuviams geistinojo kolonizacijos plano, šiek-tiek gali, pasidaryt abejotina.

P-o A. M. Martus sako tebusis tarpininkas tarp pirkėjų, pardavėjų ir valdžios. Buti vien paprastu tarpininku tai, mūsų nuomone, permaža, tai, nieko nelemia, negvarantuoja, neuztikrina, kad lietuviai bus apgyvendinami kolonijoj. Čia reikėtų buti sužiniu tarpininku, kolonizatoriui, nuolat turinčiu savo planą prieškalyje. P-o Martus pasižako, kad "valdžia prisizada per agrikultūros departamentą kontroliuoti lietuvių išeinancius ant farmų."

Vadinas, valdžios bus kontroliuojama kolonizacijos planas, taigi valdžios bus įvykdoma pati kolonizacija. Bet-gi šiandieniniai Amerikos valdžios imigrantų išskirtymo ir kolonizacijos planai laba dažnai mums gali būti nenaudingi, kaip lietuviams. Senieji amerikoniai, o su jais ir valdžia ir jos agentijos, įvairių valstybių agrikultūros departamentais,

immigracijos biurai, veda aiškia politikos liniją. Jiems rupi visų ateivių asimiliacija kraštutinėj išvaizdoj; rupi ne tik tai, kad ateiviai pataptų gerais ir, kaip jie sako, "pasekmingais" Amerikos piliečiais, bet ir tai, kad jie galutinai ištautėtų, užmirštų savo kalbą ir tcekaltų angliškai. Iki šiol, mat, jie neatsisako nuo savo minties tvirti iš šimto apsigyvenančių Amerikoje tautų vieną naują "amerikoniską" tautą, ir tam dalykiu milžiniški kapitalai išdedama. Kada tik kur apsiūsta šitoj pakraipoj veikimas valdžios įstaigos, tuojaus pasirodo tam tikri straipsniai laikraščiuose ir žurnaluose. Perykščiais metais, paskelbus savo raportą Federali Imigracijos Komissijai, apie griežtų amerikonių ypač daug buvo kalbama. Vieną pobūdgingiausių straipsnių parašė Miss Frances A. Kellor, sąjungos "North American Civic League for Immigrants" sąnarė. Straipsnis vadinas: "Needed A Domestic Immigration Policy" (tilpo "The North American Review", April, 1911).

Čionai išdestė ji visą amerikiečiams vestiną "naminę" politiką, ir neaiškiai papieki Imigracijos Komissiją, dėlko ji šitokios politikos neintraukė į įstatymų projektą...

Apie kolonizacijos dalyką ji sako, kad niekad "negali būti gera, kur... svetimžemiai yra sutraukiami i kolonijas ir yra atskiriami nuo amerikanizuojančių inteknių."

Taigi štai šitos "naminės" politikos reikia bijoti, pradėjus mums rūpintis kolonizacija. Teisybė, ne vienoj valstybi šita "naminė" politika gali būti silpna, ir ten gal būtų galima pasekmingai mums kaipio lietuviams kolonizuotis. Bet kaip yra New Yorko valstijoj, nuo kurios manoma pradėti kolonizaciją? Ten, be abejonės, "naminė" politika yra tvirčiausia. Kuo ten pat veikia ir ta pati Miss F. A. Kellor, ir ta sąjunga "North American Civic League for Immigrants", ir New Yorko valstijos "Bureau of Industries and Immigration"; tai ta pačia dvasia perimtas ir New Yorko valstijos agrikultūros departamentas. Taigi kolonizuotai vienoj vietoj lietuvių jokiū būdu nenorės. Ir norint ką nors gera padaryti lietuviams, reikia iškainio prisirengt, surinkti spēkas, kapitalus, kad atstovėję prieš an agrikultūros departamentą politiką. Atstovėti visgi, rodo, būtų galima, čia reikia žinoti, kad reiks atstovėti, o ne iš kaino pasiduoti po departamentu kontrole.

Be šitų, gali būti daug kitokių kėblumų tinkamai kolonizacijai įvykinti. Klausimas irgi, ar tai jau tinkamiausias aprinkta valstijos kolonizacijai? New Yorko ir New Jersey valstijos perdag prisikimsiuos, farmeriai daugiausia (27.5%) užsiimdinėja gyvulių veisimu ir daržovių (20.3%) auginimu. Massachusetts valstijoj tik du pavietų yra tinkamiausi žemdirbystei: Worcester ir Middlesex, bet juose farmerių užtenka; nerastum gal nei vietos, Connecticut valstija suvis netinkama žemdirbystei, žemė daugiau smiltinga; jei dar kur, gal gerai būtų pieninkystė užsiimti, ar Connecticut Valley tabaką auginti. Šitose valstijose tinkama būtų kolonizuotis rasi tik tuo atvilgiu, kad jose yra nemaža miestų su dideliu lietuvių skaičium, taigi lietuviai farmeriai galėtų palaikyti ryšius su miestiečiais lietuviams. Šitas dalykas be abejo turi būti svarbus tvieriant koloniją.

Sulig įvairių smulkų kolonizacijos klausimų labai reikalinga būtų, kad pasakytų savo nuomonę Massachusetts valstijos lietuvių-farmeriai ir šiaip jau geriaus dalyką žinantys žmonės.

Mažai ką težinas.

MŠLŠ.

Atmintkit, kas tai yra:

1. Turi kojas bet neina, turi plunksnas bet nelaksto, turi dušią, bet nevisuomet.

2. Pats nuogas, marskiniai užantėje.

3. Ką ubagas ant žemės meta, o ponas i kisenų deda?

Jeigu patis neatmintis, žiūrėkit kitam "Lietuvos" numerį. Ten rasite atsakymus ir daugiau mislijų.

Pašnekėlių Kampelis.

Atsakymai iš peraito numerio.

11. Skotijos mieste, Edinburge, nuo senų senovės yra užsilikęs paprotys, sulyg kurio kiekviena sužadotinė, jeigu susitiktų karalių miesto gatvėse gegužio mėnesį, tai turi teisę jį viešai pabučiuoti.

Kokiū būdu ir iš ko gimė šitas paprotys — nežinia. Jis yra labai vienk, senas ir pradžia jo siekia laikų karaliaus Jokubo IV (1473—1513 m.). Ne taip labai senai, miros Anglijos karalius Edvardas VII, buvo aplankęs Edinburgą, vienok neatsirado nei vienos sužadotinės, kuri būtų pasinaudojus šita senobine privilegija.

—o—

12. Buvo atsitikimai ir dabar dar pasitaiko, kad žmogus pramiegti kelias dienas, kelis mėnesius, arba net ir ilgiau. Žinoma, toks ilgas miegas yra ne natūralus ir daktarai mena, kad tai yra kokios nors ligos apsirėkimas.

Apie keliolika metų atgal Vokietijoj terp daktarų sukle la-bai daug kalbų toks nenatūralus miegas tuos merginos, vardu Krameritės. Ji miegojusi ištisus metus.

Niekas negali taip ilgą laiką apsieiti be maisto. Taigi ir šiame atsitikime reikėjo jai leisti maistą, dantis atvožius. Kada prabudo, pasirodė, jog mergina visai nustojo atminties ir negalėjo tuom laiku nusiimanti apie savo buvusį gyvenimą. Veliaus vienok ji laipsniškai atgavo atmintį ir buvo visiškai sveika.

Kitas, nemažiau įstabus, atsitikimas buvo Anglijoj. Tulas kaimietis, vardu Clinton, — jausnas 25 m. vyrukas, — užmigo taip drūčiai, kad jo negalima buvo prikel. Mėnesį pramiegojęs, užsikėlė ir ėmėsi darbo, kaip niekur nieko. Du metai vėliau ir vel jį apėmė miegas: pramiegojo 17, ar 18 savaičių. Trečiu kartą užmiges, pramiegojo net 5 ištisus mėnesius.

Francūzų daktaras, Blanchet, pasakoja, buk jis turėjęs pacientę, kuri aštuoniolikuose metuose užmigo ir pramiegojo 40 dienų; du metai vėliau pramiegojo 50 dienų, o 24-ose metuose išmiegojo šelus metus. Maitindavo ją skystais maistais. Paprastai tokiose atsitikimuose pulsas muša silpnai, kvepalmas teigpi nušilpnėja net iki tam laipsniui, kad sunku jį patėmyti. Veido ir kuno spalva vienok nesimaino ir pasilieka natūralė.

—o—

13. Vienas keliautojų pasakoją apie gana idomią prietaisą, kokią nuo senų senovės vartoja tulos Indijonų giminės Amazonos upės pakraščiais, Pietinėj Amerikoje. Toji prietaisa atiduoda indijonams tokį patarnavimą, kaip mums telefonas arba telegrafas.

Savo šatrose, arba namuose tie indijonai įtaiso medinį kubilą, kurį įkasa triobos aslon. Kubilą ampuša skura ir kaučuku ir dalį jo išpildo stambiomis smiltimis. Tokiu būdu pasidaro lyg bubiną, pusiau žemę užkastas. Būbiną apverčia aplink kaulais, skiedromis ir smiltimis. Surėzus į tokį būbiną, atsiliepia tuojais visuose kituose aplinkiniuose būbinuose ir apie pusantros mylios tolimo. Kiekviena šatra, arba namas turi įsitaiss tokį būbiną. Mainant ir įvairuojant surėžimus, iškaino susitarimus, būbiną apverčia aplink kaulais, skiedromis ir smiltimis. Surėzus į tokį būbiną, atsiliepia tuojais visuose kituose aplinkiniuose būbinuose ir apie pusantros mylios tolimo. Kiekviena šatra, arba namas turi įsitaiss tokį būbiną. Mainant ir įvairuojant surėžimus, iškaino susitarimus, būbiną apverčia aplink kaulais, skiedromis ir smiltimis. Surėzus į tokį būbiną, atsiliepia tuojais visuose kituose aplinkiniuose būbinuose ir apie pusantros mylios tolimo. Kiekviena šatra, arba namas turi įsitaiss tokį būbiną. Mainant ir įvairuojant surėžimus, iškaino susitarimus, būbiną apverčia aplink kaulais, skiedromis ir smiltimis. Surėzus į tokį būbiną, atsiliepia tuojais visuose kituose aplinkiniuose būbinuose ir apie pusantros mylios tolimo. Kiekviena šatra, arba namas turi įsitaiss tokį būbiną. Mainant ir įvairuojant surėžimus, iškaino susitarimus, būbiną apverčia aplink kaulais, skiedromis ir smiltimis. Surėzus į tokį būbiną, atsiliepia tuojais visuose kituose aplinkiniuose būbinuose ir apie pusantros mylios tolimo. Kiekviena šatra, arba namas turi įsitaiss tokį būbiną. Mainant ir įvairuojant surėžimus, iškaino susitarimus, būbiną apverčia aplink kaulais, skiedromis ir smiltimis. Surėzus į tokį būbiną, atsiliepia tuojais visuose kituose aplinkiniuose būbinuose ir apie pusantros mylios tolimo. Kiekviena šatra, arba namas turi įsitaiss tokį būbiną. Mainant ir įvairuojant surėžimus, iškaino susitarimus, būbiną apverčia aplink kaulais, skiedromis ir smiltimis. Surėzus į tokį būbiną, atsiliepia tuojais visuose kituose aplinkiniuose būbinuose ir apie pusantros mylios tolimo. Kiekviena šatra, arba namas turi įsitaiss tokį būbiną. Mainant ir įvairuojant surėžimus, iškaino susitarimus, būbiną apverčia aplink kaulais, skiedromis ir smiltimis. Surėzus į tokį būbiną, atsiliepia tuojais visuose kituose aplinkiniuose būbinuose ir apie pusantros mylios tolimo. Kiekviena šatra, arba namas turi įsitaiss tokį būbiną. Mainant ir įvairuojant surėžimus, iškaino susitarimus, būbiną apverčia aplink kaulais, skiedromis ir smiltimis. Surėzus į tokį būbiną, atsiliepia tuojais visuose kituose aplinkiniuose būbinuose ir apie pusantros mylios tolimo. Kiekviena šatra, arba namas turi įsitaiss tokį būbiną. Mainant ir įvairuojant surėžimus, iškaino susitarimus, būbiną apverčia aplink kaulais, skiedromis ir smiltimis. Surėzus į tokį būbiną, atsiliepia tuojais visuose kituose aplinkiniuose būbinuose ir apie pusantros mylios tolimo. Kiekviena šatra, arba namas turi įsitaiss tokį būbiną. Mainant ir įvairuojant surėžimus, iškaino susitarimus, būbiną apverčia aplink kaulais, skiedromis ir smiltimis. Surėzus į tokį būbiną, atsiliepia tuojais visuose kituose aplinkiniuose būbinuose ir apie pusantros mylios tolimo. Kiekviena šatra, arba namas turi įsitaiss tokį būbiną. Mainant ir įvairuojant surėžimus, iškaino susitarimus, būbiną apverčia aplink kaulais, skiedromis ir smiltimis. Surėzus į tokį būbiną, atsiliepia tuojais visuose kituose aplinkiniuose būbinuose ir apie pusantros mylios tolimo. Kiekviena šatra, arba namas turi įsitaiss tokį būbiną. Mainant ir įvairuojant surėžimus, iškaino susitarimus, būbiną apverčia aplink kaulais, skiedromis ir smiltimis. Surėzus į tokį būbiną, atsiliepia tuojais visuose kituose aplinkiniuose būbinuose ir apie pusantros mylios tolimo. Kiekviena šatra, arba namas turi įsitaiss tokį būbiną. Mainant ir įvairuojant surėžimus, iškaino susitarimus, būbiną apverčia aplink kaulais, skiedromis ir smiltimis. Surėzus į tokį būbiną, atsiliepia tuojais visuose kituose aplinkiniuose būbinuose ir apie pusantros mylios tolimo. Kiekviena šatra, arba namas turi įsitaiss tokį būbiną. Mainant ir įvairuojant surėžimus, iškaino susitarimus, būbiną apverčia aplink kaulais, skiedromis ir smiltimis. Surėzus į tokį būbiną, atsiliepia tuojais visuose kituose aplinkiniuose būbinuose ir apie pusantros mylios tolimo. Kiekviena šatra, arba namas turi įsitaiss tokį būbiną. Mainant ir įvairuojant surėžimus, iškaino susitarimus, būbiną apverčia aplink kaulais, skiedromis ir smiltimis. Surėzus į tokį būbiną, atsiliepia tuojais visuose kituose aplinkiniuose būbinuose ir apie pusantros mylios tolimo. Kiekviena šatra, arba namas turi įsitaiss tokį būbiną. Mainant ir įvairuojant surėžimus, iškaino susitarimus, būbiną apverčia aplink kaulais, skied

NUO REDAKCIJOS.

Viel laikraščiu slūdinami rankraščiai turi būti pažymėti autorius parašu ir adresu. Pasirašantieji pseudonimais, turi paduoti, redakcijos žiniui, ir savo tikrai vardą. Redakcija pasileks sau teisę atsisakyti ir rankraščius trumpinti ir taisyti. Netinkamas laikraščiu rankraščių redakcija, pareikalauta, grąžina autorui atgal jo lėšomis. Reikia visada rašyti tik ant vienos popierio pusės, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Dar apie Čurlionį. Neseniai buvome pranešę, jog vienas žymiausių dailės žinovų, **Aleksandras Benua**, pripažino Čurlionii genijaus vėliavą ir smarkiai pabrėžė laikraščiuose Rosijos Muzėjus: kodėl jie neatkreipia savo dėmesio į tuos stebuklingus Čurlionio darbus ir nepasirūpiną jų išpirkti. Matytis, kad šio žinovo žodžiai nepraskambėjo tuščiai. Štai Aleksandro III Muzėjų Peterburge, — vienas didžiausių Rosijos Muzėjų, — netrukus kreipsis su užklausa, kurie Čurlionio paveikslų parduodami.

Nekurie didelės vertės Čurlionio paveikslai yra Lietuvių Mokslo Draugijos nusavybe. Tarp jų yra „Nulūdimas“ ir „Laivas“, kuriuos paliko Draugijai neseniai mirusi Sofija Gimbutaitė, — viena iš veikliausių L. D. Draugijos narių.

Pagal viršmineto Benua nuomonę geriausių Čurlionio paveikslu bene bus „Rex“. Šitas paveikslas buvo išstatytas Peterburgo parodoj.

„Mir Kristus“, — draugija, surengusi Čurlionio paskutinę parodą, kad žadanti išleisti knygą apie Čurlionį. Knyga busanti dviem kalbom — lietuvių ir rusų. Redaguojas ją žinomas rusų dailininkas Bilibinas. Jų tils 5 spalvoti ir 25 nespaltuoti Čurlionio paveikslai.

Kaip žinome, Čurlionis buvo ne tik dailininkas, bet ir muzikas. Jo muzikališki veikalai dar neišleisti. Tam tikslui tik dabar pradėjo rinkti pinigų Liet. Dailės Draugija. Šį mėnesį Peterburgo lietuvių ir rusai, iš vieno, žada surengti Čurlionio muzikališkų veikalų koncertą.

Vėl lietuvis atsižymėjo. „Lietuvos Žiniose“, num. 25-me, skaičiame:

„Peterburgo Universiteto studentas, Augustinas Volde-maras, lietuvis, gavo aukso medalį už savo pasidarbavimą istorijos dirvoje.“

Bene tai bus antras medalis, nes pirmą syk, jeigu neklystam, p. Valdemaras gavo aukso medalį 1910 metais.

Lietuvių Dailės Draugijos stovis. Pasirodė L. D. D. Vilniuje apyskaita už 1911 m. Iš jos matosi, kad ta, viena veikliausių draugijų, žymiai pereitais metais sustiprėjusi. Iš senų narių pasitraukė iš Draugijos tik 4. o draugijon pastoję net 51 narys. 1910 metais draugija turėjusi 117 narių, o 1911 metais 161. Draugija surengė tris parodas: Penktą metinę parodą Vilniuje, Čurlionies pomirinė parodą ir paveikslų parodą Kaune. Visos trys parodos pasisekė gerai, nuostolių iš jų nebuvo, o dar liko šiek tiek pelno. Drauge su Liet. Mokslo Draugija nupirkti Vilniuje didelis žemės gabalas, — apie 1600 sieksnių. — Tautos Namams statyti. Draugijos tur-tas pabaigoj 1911 metų iš viso išsėdė 2092 rubl. 31 k.

Draugija apturėjo 1911 metais didelį smugį — numirė vienas iš stambiausių jos palaikytojų, M. K. Čurlionis ir Sofija-Jadviga Ginbutaitė. Ji buvo kelis metus Draugijos kasierius, sekretorius ir uoli darbininkė parodoms ruošti.

Kraševskio suaktuvės. Kovo mėnesį sukako 25 metai nuo mirties vieno didžiausių lietuvių lenkų literaturoj, Juozo I. Kraševskio. Jis neyra svetimas ir mums lietuviams, — pirmiausiai todėl, kad jisai mokėsi buvusiam Vilniaus universitete ir čia gyveno. — Leteta metų, bet ypatingai, — kaip Mickevičius (Syrakomla), Lenkijos rašytojas, priklausio len-

ky literatūrai, bet savo dvasia — lietuvių literatūrai. Kraševskis daug rašė apie Lietuvą. Tarp tokių veikalų reik paminti: „Vilniaus laurais“, „Witoldowe boje“, „Kunigas“, „Mendowe“ (Mindaugas), „Litwa“ „Wilno od po- czatków jego istnienia“ ir kit.

Kraševskis buvo vienas Lietuvos atgimimo žadintojų, — ne tik savo rašytais veikalais, bet ir gyvu žodžiu. Jis turėjo pa- žinti su kai kuriais mūsų „ausrininkais“ ir karštai juos raginęs uždeiti savąjį ločną lietuvišką laikraštį.

J. Vistulauskas, — dabar Argentinėj gyvenantis senelis, — buvo vienu tokių „ausrininkų“. Kraševskis mirė Genovoj, Svecarijoj. Palaidotas yra Krokuvoje, tarp didžiausių Lenkijos vyrų.

Gediminkainis ir Jaunimas.

Kilęs Vilnių sumanymas senaudoti brangią lietuviams senovės istorišką liekaną, Gedimino kalną, Vilniaus kanalizacijos reikalams, sukėlė didelį pasipriešinimą ne tik Vilniaus lietuvių ir archeologų draugijų tarpe, bet ir platesnėj visuomenėj.

Vilniškę „Viltį“ randame išspaudintą tokią laiškelį:

Prašome išpausdinti savo laikrastyje mūsų protestą prieš lenkų pasikėsinimą sugriauti brangiausią mūsų senovės atminimą — Pilies kalną. Tas kalnas — tai geriausias liudijimas mūsų prabogių darbštumo ir tėvynės meilės ir dėlto kiekvieno lietuvių širdžiai labai yra brangus. Prieš nežmonišką sumanymą karštai protestuojame.

Seiliumų kaimo (Suv. gub.) jaunimas: (Seka merginų ir vaikų paraisai).

Šitas laiškelis vaizdingai parodo, kaip didelė įvyko Lietuvoj permaina nuo laiko spaudos atgavimo. Apie dešimt, sakysim, metų atgal nekėvėsimas miestėnas buvo girdėjęs apie Gedimino kalną, o šiandien kaimo jaunimas rūpinasi savo tautos istoriškais liekanomis.

„Draugas“ Chicago? „Vienybė Lietuvinkų“ (No. 14) girdėjusi apie paskalus, buk kn. Kaupas, Pittstono klebonas ir „Draugo“ redaktorius, žadęs persikelti Chicago prie šv. Kazimiero se-serij vienuolyno ir buk manoma perkelti iš Wilkes Barre į Chicago teigti ir „Draugą“.

Neteko girdėt šių paskalų patvirtinimo.

Dėlei „kunigo“ vargo. Andai tulas Richeson'as, baptistų exkomunikuotas kunigas, buvo teismo pasmerktas myriop už žmogžudystę. Lietuviški laikraščiai, pranešdami apie tą faktą, pavadino jį „kunigu“.

Prieš tą kilo karšti protestai iš „Draugo“ pusės ir užginė diskusijos, kuriose kuone visi mūsų laikraščiai priėmė dalyvumą. „Draugas“ ir jo sandarbininkai mato tame ir užmeta kitoms laikraščiams katalikybės niekinimą ir net ateizmą (bedievybę), o to dąrdymus mato tame, kad šie laikraščiai protestonų dvasiškį pavadino „kunigu“; gi šis vardas, anot „Draugo“, ir kitų, priklauso išimtinai tik katalikų kunigams.

Ginčai nuėjo taip toli, kad kun. J. J. Jakaitis, iš Clinton, Mass. rado reikalingu parašyti net ilgą „dizertaciją“ šio klausimo apginimui. Šitas išaiškinimas ir tilpo paskutiniame „Draugo“ numeryje.

Aiškinti bent kokį klausimą, o ypač tokių klausimą, kuris iki šiol nei yra galutinai išrištas, — yra reikalingas ir pagedaujamas dalykas.

Vienok mes manytum, kad bene vertėtų tokius šaltus teoretiskus dalykus teipgi šaltai ir be nereikalingų kandžiojimų svarstyti.

Teip, kun. J. J. Jakaitis, labai gražiai kalbėdamas apie subjektyvumą ir patardamas žiūrėti į apšviesti dalykus iš objektyvios platformės, štai ką terp kitko rašo ir apie „Lietuvą“: „Stai buvusis „Tėvynės Mylėtojų Draugijos“ organas, laikraštis „Lietuva“, šį met virto lietuvių protestonų organu. Jį, toji „Lietuva“, net neprasyta, savo priderme matyt laikydama,

ir primena, girdi, nenusikrausit tų mažutelių (lietuvių protestonų) nes ir jie savo dvasiškis vadina kunigais.

Mes užtikriname (žinoma, subjektyviai), jog mūsų gerb. objektyvūs oponentas, duodamas mums objektyvumo lekcijas, pats neįsivengė nepadaręs tokios pat, ir tai stambios, „subjektyvūs klaidos“.

„Lietuva“ yra ir stengsis but organu lietuvių — pilno šio žodžio prasmę. „Lietuva“ nebuvo, neyra ir nebebus organu kokios nors siauros pasaulinės, arba tikėjimiskos partijos, šakos, ar atskalos. Mes manome, jog visiminta ištrauka yra visai nekonsekventiška savo išvedimu ir mažiaus yra pamatuota, negu anasai „Lietuvos“ išvedimas apie lietuvių protestonų paprotį vadinti savo dvasiškis kunigais.

Faktas yra, kad jie vadina savo dvasiškis kunigais. Klausimas yra, kas gali ir kas turi tiesą jiems tą užginti? Jog pats kun. J. J. J. toliaus pripažįsta, kad „Gal teisingiau pasielgsime įvairių sekti dvasiškis vadinant palę jų pačių pasivadinių ant kiek tai logika paveldys.“

Taigi mes nematome nieko neologisko, o anaiptol nieko ateistiško pavadinime pavyzdin lietuvių protestonų dvasiškis kunigais, jeigu jie patį tą žodį vartoja.

Pagalios, jeigu ginčiai eina apie „kunigo“ titulą, tai dar tas negali duoti kam nors pamato kalbėti apie ateizmą, tikėjimo niekinimą etc. Kunigas — tai dar, nemane, ne tikėjimas.

Mes pilnai suprantame gerbiamų oponentų motyvus. Jiems čio ir eina apie tai, kad pavadinimas Richeson'o „kuningu“ nemestų šiame atsitikime dėmes ant katalikų kunigų. Jie turi pilną teisę reikalauti, kad faktas būtų aiškiai perstatytas. Tas yra laikraščio užduotimi. Vienok čia pat mes norėtum patėmyti, — ne su tikslu baidyti pirštais, — kad jeigu jau kai kurie laikraščiai gal ir turėjo paslėptą tendenciją, neminėdami, kokiu „kunigu“ buvo Richeson'as, tai gal nemąžinau tokios pats tendencijos apsirėškė ir kituose tikėjimiskos spalvos mūsų laikraščiuose, rašant, pavyzdin, apie Macocha. Jis šiuose laikraščiuose tankiausiai vadinamas „Censtahavos vienuoliu“, net „pagedusiu vienuoliu“, bet vengiamo jį vadinti kunigu, nors jis juo buvo.

Pagalios, ištikro, ar jau verta-gi dėlei to tiek trauksmo kelti ir daryti net tokius išvedinėjimus, kad tartum nuo to „titulo“, tai net ir išganymas priklausytų?...

Jovaras prašo pašelpos. Žinomas cilių rašėjas, Jovaras, atsišaukia prie visuomenės, pranešdamas apie savo kritišką padėjinimą ir prašydamas pašelpos. Aukais, šio gabaus rašyto ninko sušelpimui, pagal jo paties norą, galima siųsti per „Vienybę Lietuvinkų“ ir „Laisvės“ redakcijas ir per „Kovos“ administraciją.

Vieni iš Amerikos, kiti Amerikon. Užėjus streikų smėkloms, daugelis važiuoja iš Amerikos. Žinios iš Rytinių Amerikos miestų praneša, kad žmonės buriais pradeda traukti Europon. Tuom tarpu žinios iš Lietuvos praneša, kad išeivija Amerikon labai didinasi. Iš Liepojaus praneša, buk ten privažiavę tiek „dizertaciją“ šio klausimo apginimui. Šitas išaiškinimas ir tilpo paskutiniame „Draugo“ numeryje.

Aiškinti bent kokį klausimą, o ypač tokių klausimą, kuris iki šiol nei yra galutinai išrištas, — yra reikalingas ir pagedaujamas dalykas.

Vienok mes manytum, kad bene vertėtų tokius šaltus teoretiskus dalykus teipgi šaltai ir be nereikalingų kandžiojimų svarstyti.

Teip, kun. J. J. Jakaitis, labai gražiai kalbėdamas apie subjektyvumą ir patardamas žiūrėti į apšviesti dalykus iš objektyvios platformės, štai ką terp kitko rašo ir apie „Lietuvą“: „Stai buvusis „Tėvynės Mylėtojų Draugijos“ organas, laikraštis „Lietuva“, šį met virto lietuvių protestonų organu. Jį, toji „Lietuva“, net neprasyta, savo priderme matyt laikydama,

ir primena, girdi, nenusikrausit tų mažutelių (lietuvių protestonų) nes ir jie savo dvasiškis vadina kunigais.

Mes užtikriname (žinoma, subjektyviai), jog mūsų gerb. objektyvūs oponentas, duodamas mums objektyvumo lekcijas, pats neįsivengė nepadaręs tokios pat, ir tai stambios, „subjektyvūs klaidos“.

„Lietuva“ yra ir stengsis but organu lietuvių — pilno šio žodžio prasmę. „Lietuva“ nebuvo, neyra ir nebebus organu kokios nors siauros pasaulinės, arba tikėjimiskos partijos, šakos, ar atskalos. Mes manome, jog visiminta ištrauka yra visai nekonsekventiška savo išvedimu ir mažiaus yra pamatuota, negu anasai „Lietuvos“ išvedimas apie lietuvių protestonų paprotį vadinti savo dvasiškis kunigais.

Faktas yra, kad jie vadina savo dvasiškis kunigais. Klausimas yra, kas gali ir kas turi tiesą jiems tą užginti? Jog pats kun. J. J. J. toliaus pripažįsta, kad „Gal teisingiau pasielgsime įvairių sekti dvasiškis vadinant palę jų pačių pasivadinių ant kiek tai logika paveldys.“

Taigi mes nematome nieko neologisko, o anaiptol nieko ateistiško pavadinime pavyzdin lietuvių protestonų dvasiškis kunigais, jeigu jie patį tą žodį vartoja.

Pagalios, jeigu ginčiai eina apie „kunigo“ titulą, tai dar tas negali duoti kam nors pamato kalbėti apie ateizmą, tikėjimo niekinimą etc. Kunigas — tai dar, nemane, ne tikėjimas.

Mes pilnai suprantame gerbiamų oponentų motyvus. Jiems čio ir eina apie tai, kad pavadinimas Richeson'o „kuningu“ nemestų šiame atsitikime dėmes ant katalikų kunigų. Jie turi pilną teisę reikalauti, kad faktas būtų aiškiai perstatytas. Tas yra laikraščio užduotimi. Vienok čia pat mes norėtum patėmyti, — ne su tikslu baidyti pirštais, — kad jeigu jau kai kurie laikraščiai gal ir turėjo paslėptą tendenciją, neminėdami, kokiu „kunigu“ buvo Richeson'as, tai gal nemąžinau tokios pats tendencijos apsirėškė ir kituose tikėjimiskos spalvos mūsų laikraščiuose, rašant, pavyzdin, apie Macocha. Jis šiuose laikraščiuose tankiausiai vadinamas „Censtahavos vienuoliu“, net „pagedusiu vienuoliu“, bet vengiamo jį vadinti kunigu, nors jis juo buvo.

Pagalios, ištikro, ar jau verta-gi dėlei to tiek trauksmo kelti ir daryti net tokius išvedinėjimus, kad tartum nuo to „titulo“, tai net ir išganymas priklausytų?...

Jovaras prašo pašelpos. Žinomas cilių rašėjas, Jovaras, atsišaukia prie visuomenės, pranešdamas apie savo kritišką padėjinimą ir prašydamas pašelpos. Aukais, šio gabaus rašyto ninko sušelpimui, pagal jo paties norą, galima siųsti per „Vienybę Lietuvinkų“ ir „Laisvės“ redakcijas ir per „Kovos“ administraciją.

Vieni iš Amerikos, kiti Amerikon. Užėjus streikų smėkloms, daugelis važiuoja iš Amerikos. Žinios iš Rytinių Amerikos miestų praneša, kad žmonės buriais pradeda traukti Europon. Tuom tarpu žinios iš Lietuvos praneša, kad išeivija Amerikon labai didinasi. Iš Liepojaus praneša, buk ten privažiavę tiek „dizertaciją“ šio klausimo apginimui. Šitas išaiškinimas ir tilpo paskutiniame „Draugo“ numeryje.

Aiškinti bent kokį klausimą, o ypač tokių klausimą, kuris iki šiol nei yra galutinai išrištas, — yra reikalingas ir pagedaujamas dalykas.

Vienok mes manytum, kad bene vertėtų tokius šaltus teoretiskus dalykus teipgi šaltai ir be nereikalingų kandžiojimų svarstyti.

Teip, kun. J. J. Jakaitis, labai gražiai kalbėdamas apie subjektyvumą ir patardamas žiūrėti į apšviesti dalykus iš objektyvios platformės, štai ką terp kitko rašo ir apie „Lietuvą“: „Stai buvusis „Tėvynės Mylėtojų Draugijos“ organas, laikraštis „Lietuva“, šį met virto lietuvių protestonų organu. Jį, toji „Lietuva“, net neprasyta, savo priderme matyt laikydama,

IMIGRANTAI PAS MUS ir ARGENTINOJ.

Pas mus.

Desetkai, šimtai tūkstančių išeivių atplaukia kas metai į švėtingus šios šalies kraštus iš švėtingų Europos ir Azijos šalių. Tūkstančiai išeivių kas metai atplaukia ir iš Lietuvos. Tečiaus toli gražu ne visiemis išeiviams šie švėtingi kraštai pasirodo ir yra tikrai švėtingais. Telsybė, ne vie-nas čia atkeliavusių, suranda savo buvio pagerinimą, — vienas kitas net ir šiojį tą toki turtelį sau pasidaro. Kas turi gerą sveikatą ir apskurumą; kas neturi pinigino, o turi daug jėgos, energijos ir ambicijos; kas turi gėžiną valę ir žino, kas tai yra padėlyvumas, — kas žino saiką „sportavimui“ ir išsigerimui, — tas neretai, kai minėjome, daskrapšto ir puštinio gyvenimo.

Tečiaus buna nemažai ir tokių atsitikimų, kad išeivis dingsta šioj laisvės šalyj pirm, negu jis gal padaryti pirmą žingsnį. Tas tankiausiai atsitinka su moterimis, o ypač su jaunomis merginomis.

Daug prapuola, nežinia kur.

Pastaraisiais laikais pradėjo dingti tols didelis imigrantų mergaičių skaitlius, jog i tai tapo atkreipta ne tik Suv. Valstijų, bet ir kitų Europos viešpatysčių atyda. Kur dingsta tos nebağės — niekam tikrai nežinoma. Vienok šiandien niekas neabejoja, jog jos tampa paleistuvystės aukomis.

Tokia jauna, nepatyrusi, be pažinimo šios šalies ir jos kalbos, mergaitė aukštinus sapnuoja, važiuodama į šią „auksą ir laisvę“ šalį. Ji pamato jos kraštus, — mąndagus jurininkas praeidų jai „Kolumbo“ stovylą (Liuosybės) New Yorko uoste. Prieš jos nustebsimas akis verčiasi kalnai augstų murgų, — viens už kitą augstesnių, viens už kitą gražesnių... teip augstų ir teip gražių, kad jokia bažnyčia visoj aplinkėj jos gimtinės šalies nėra nei augstesnė, nei gražesnė.

Ir piešia ji savo vaidentuvę, kaip turtingą, ši šalis turi buti, kaip išmintingą, gražų ir geri turi but žmonės, kurie tokius turtus valdo ir teip gražus miestus stato....

Terp jų jos jaunoj vaidentuvę, kartais, rasite, piešias miglotas paveikslas jos busiamojo, brangausio, parinktojo jaunikačio, kurį ji tikisi šioj stebuklingoj šalyj surasti.

Ir sapnuoja jauna išeivė apie stebuklingą laimingą gyvenimą, kurį ji tikisi čia surasti....

Kaip skaudžiai ji tankiai apsi-gauna!

Vieton gerų žmonių ji pakliu-va žmonių-zvėrių naguosna; vieton šeimyniškos gužtelės — paleistuvystės dvokiantį lizdą; vieton savo išsivajoto jaunikačio karalačio — gajaus nusigėrusių, ciniškų paleistuvų....

Kaip musė kraujagerio voro pagauta, nebeišstengia išsiilu-suoti iš voratinklio ir dingsta jo supintuose tinkluose, teip dagybė šių nekaltų mergelių ateivių dingsta, — dingsta syki ant viadės, — mitriai supintuose paleistuvystės tinkluose. Syki pa-puolusi į „baltojo tavoro“ agen-tų rankas, ji, galima sakyti, niekuomet neištrūksta iš jų nagų ir niekadės daugiaus nepamato ir nepabando laisvo gyvenimo.

1800 merginų dingsta kas metai.

Jų minėjome, jog pastaraisiais laikais skaitlius kas metais dingstančių merginų pradėjo teip pa-sibaisėtinau augti, jog ne tik Suv. Valstijos, bet ir kitos Europos viešpatystės, ypač tos, kurios siunčia daugiausiai emigrantų, atkreipė į tai savo atyda.

Teip, Rusijos valdžia išsiuntė savo specialj agentą ištirumui dalykų stovio: Pereitą mėnesį ap-lankė didžiausius imigracijos punktus — ponjė Krapidinskienę, specialj Rusijos agentas, ir jos tyrinėjamai parodė baisėtinus rezultatus.

Ji rinko savo žinias iš pirmos rankos šaltinių — valdžios ir ateivių globojimo draugijų pra-nešimų, — ir priparodė, jog abel-tai imant 1800 ateivių merginų atplaukusių šion šalin tik per New Yorką ir išsiųstų toliaus vakaruosna, tankiausiai per Chi-

Kazys Aušris.

caga, dingsta kelionėj, kaip akmuo vandenį.

Mergina išvažiuoja iš New Yorko, sakysim, Chicago ir niekadės čia nedavauzoja. Beveik kas metai pasitaiko keli atsitikimai, kad ir lietuviškos dingsta pakeliuj arba ir pačioj Chicagoj, vos tik miestan atvažiavę. Be-ne pernai, ar užpernai davėsi ir laikraščiuose patėmyti, jog Chica-gon ne tik kad dingsta lietuviškos ateivės, bet buk surasta, kad yra ir tokių išgimų lietuvių, kurie tuom niekingu darbu užsiim-tineja, pristatydami lietuviškos paleistuvystės namams.

Tokia daugybė dingstančių kas metai merginų priparodo, jog jos dingsta ne teip sau, nenoromis. S. V. Imigracijos priežura įsodina jas New Yorko traukinin, bet tas pats traukinys atpaukia Chicago be jų. Kas-gi su jomis pasidaro? Jog neiškrinta-gi jos visos iš traukinio, neneuina skrad-žiai žemę, neigi išgaruoja ore!....

„Gyvojo tavoro“ agentai.

Paskutiniiais metais tose šalyse Europos, kurios duoda daugiausiai emigrantų, — kaip, pavyz-din, Austriją, Skandinaviją ir Rossiją, — pasirodė daugybė agentų, kurie visokiais prižadais vilioja važiuoti Amerikon. Daugybė jaunų mergelių jie auksiniiais prižadais prigundo išvažiuoti Amerikon. Suvienytos Valstijos priežiuri ateivius tik patolei, pakolei jie išeina iš „kaslegar-nių“. Valdžios agentai susodi-na į gelžkelio traukinius ateivius pagal jų antraštas. Bet čia ir pa-sibaigia valdžios globa. Nuo to laiko mergina keliauja viena be jokius pašalinės priežūros. Ne-sunku todėl yra „gyvojo tavoro“ agentams pagriebti savo auką nuo traukinio pirm davyzusiant jai ir pa-važiuoti. Apvaginami arba prižadais jie iškalbina merginą už vagono kokioj ruošio pakelinėj gelžkelio stotyj ir tada ji jau yra dingusi. Niekadės tokia mer-gina nepamats savo giminių, ar pažįstamų veido. Net atvykus tokiom Chicago, merginos dar neyra nuo pavojaus liuosos. Pa-gal surinktas žinias per Chicago stotis kas metai pereina apie 80 tūkstančių ateivių, — vyrų mo-terų ir vaikų. Traukiniai kimšte prikimšti, stotyse pulkai žmonių. Čia lengviau prapulti, negu ko-kiam miške. Čia tokiems agen-tams, geriausia rūgiapiūtė.

Teisybė, kaip Chicagoj, teip ir kituose miestuose, yra susitvėrę privatinės ateivių globojimo draugijos, kurios stengiasi pagal savo išgalę apsaugoti ateivius nuo gresiančio jiems pavojaus iš šalies minėtų agentų. Lietuviai teip pat pradėjo tuomi rūpintis. „Susiv. Lietuvių Amerikoj“ nuo kelių metų stengiasi užlaikyti savo agentą prie New Yorko „kaslegarnės“, per kurią daugiausiai lietuvių pereina. Philadelphijoj ir Baltimorėj susitvėrė tam tikros draugijos išeiviams prižiūrinti.

Chicagoj „Sąjunga Lietuviškų Draugysčių“ išskyrė tam tikrą komisiją šio dalyko ištirumui ir aprupinimui. Tečiaus, šitos vi-sos lietuviškos, kaip lyginiai ir kitos svetintautiškos draugijos, teip pat ir amerikoniškos pri-vaatinės draugijos, veikia kas sau, atskiškai. Tas, žinoma, daug nau-dos atneša, vienok, kaip pasiro-do, visos šitos draugijos neįstengia savomis pajėgomis išrauti gliaui įsisaknęsį piklą, kuris au-ga ir auga, labiau ir labiau.

Toliaus bus.

VISUR REVOLIUCIJA — NET IR DAILĖJ.

(iš dailininko patėmyjimų). Revoliucijos ir karo šmėkla šiaučia kuone visuose keturiuose pasaulio kamposose. Toji šmėkla nepalieka nepalytėjus ir dailininkų gyvenimo. Žmonija, nuolat tobulindamasi, tarytum negali užsigaubinti šiandien tu-gal, kas jai buvo pagaminta jos sen-tėvių šimtai metų atgal.

Ir teisingai. Kas vakar buvo dar nauja, šiandien jau — sena, ir naujas, daiktas senoj vietą užima. Vakarietis chineitis buvo pajaukta viso pasaulio, o šiandien pats pasaulis stebiasi iš jo ir jo ketturių šimty milijoninės re-publikos. O kas gal išpranašau-ti rytojaus dieną?...

Revoliucija, neužganėdinimas

platinas visur, visame. Kraujo pralėjimai, aukos žmonių — kur tik nepazvelksime.

Tas pats dedasis ir dailės srytje. Nėra ko nē dyvitis. Juk dailė yra tai veidrodis tos pačios žmonijos, — veidrodis, kuriame atspindi tie pats jos jausmai. Dailininkai yra tik žmonijos jau-smų išreikėjai. Terp jų (tei-singiau, jų darbuose) irgi re-voliucija, ypač dabartinėse die-nose. Keli šimtai metų atgal „revoliucionieriai“ impressionis-tai badu stipo, nes senosios tva-rkos arba aiškiau sakant dailės mokyklos buvo boikotuojami. Musų amžiuje — jie garbinami ir liko pripažintais didvyriais, o jų naujoji mokykla su dideliu triumfu užviešpatavo: dailės revoliucionieriai išlošė. Nega-na to, štai mūsų dienose iš bu-vusių revoliucionierių impressio-nistų išdygo nauji revoliucionie-riai, taip vadinami **expressionis-tai**. Amerikos gyventojams jie visai dar nežinomi, o Europoj jau didelę rolę lošia ir daugybę pa-dėkų turi. Bet įdomiausia, kad vos tik kelerą mėnesių atgal ir dar kita mokykla susitvėrė, kuri pasivadino save „futuristais“ ir paskutinėse dienose didelį er-gelį tarp Paryžiaus ir abelnai Europos dailininkų sukėlė. Šiuos paskutinius jau ištiesy dailės srytyje galima prilyginti prie-musų dienų anarchistų. Ar daug šie paskutiniai turės pasekėjų — laikas parodis. Tuom tarpu iš-tiesy gyvename revoliucijų am-žiuje....

J.

ANGLEKASIŲ ATYDAI.

Pennsylvanijos Linijos gele-keis išlipdė savo stotyse ir iš-platino tarp žmonių persergėji-mą, kad niekas nedrįstų, važiuo-jant pasazieriniu traukinin, vė-zties su saviu arba bagažinų ex-plioduojamas medegas, kaip: pa-raką, dinamitą, ir t. t. Tą tan-kiai darydavo angleksiai, ypatingai svetimtaučiai, kurie nemokė-dami angliskai, negali apsipazin-ti su šios šalies kas link to in-statymais.

Exploiduojamą medegą galima siųsti tik tavoriniais traukiniais; gi vežiojimas jos pasazieriniais traukiniais yra labai paojingas ir teisių draudžiamas. Būsmė už šitą prasizėginimą labai sunki: kas bus sugautas vežiojime ex-plioduojamos medegos pasaze-rinuose traukinuose, tas gali but nubaustas užsimokėti net \$2,000, arba atsėdėti iki 18 mė-nesių kalėjime, — arba vieną ir kitą.

Mės persergim tuos savo skai-tytojus, kurie galėjo apie tai ž-ezinti.

Sveikatos Depart. Patarimai.

Stebėtina, kaip daug atsiranda tokių žmonių, kurie mano, kad nakties oras yra sveikatai paojingas. Jie užsikemša, it bu-telyj, savo migamuosiuose kam-baruose, uždarydami visus lan-gus ir duris, o paskui iš ryto dējuoja, kad, girdi, visai nakties laiku nepasilsėję.

Dideliuose miestuose, nakties oras tankiausiai yra geresnis ne-gu dieninis oras. Jis yra tyres-nis, t. y. mažiau jame dulkių, ir dumų. Nesibijokit nakties oro. Atidarinėkit, kiek galima, mie-gamųjų langus ir miegokit ty-roj, geroj atmosferoj. Geriau nuo to jausitės ir, pajunkę, ne teip

Dr. Emil Loebli

KULTURA IR SPAUDA

LIETUVIŲ KALBON IŠVERTĖ

VAIDEVUTIS

(Tasa).

Iš paduotų čia apskelbtųjų rušių, reikia, pagalios, išskirti tokius apskelbtus, kurie neatsiema į visumą, bet tik į tulus interesuojamuosius asmenis, ar tai dėl nežinojimo tikrojo adreso (pvz. pajiekojimai, etc.), ar tai dėlto, kad skelbiantysis, dėl žinomų sau priežasčių, nenori tiesiai laišku susisiekti.

Ligsiol dar nėra moralisko apskelbtųjų kodekso, aiškus tatau dalykas, kad įsiskverbia cionai įvairiausi prasizengimai. Butų mažai naudinga ir gana pavojinga pradėti toje temoje diskutuoti; nes pažiuose, kaip toli turi siekti vaizbos pastangos ir konkurencijos dvasia, kad neįžeidus etikos ir gerų papročių, esti milžiniški priesargumai.

Bet ypatingai naujagardynė spauda, užindama žymią vietą dvasiskame ir doriskame žmonių gyvenime, privalo valdyties atstovams, nekaip abelnei priimti, teisių normomis. Todėl negalima sutikti su pasargomis, kad redakcija, girdi, neprisima ant savęs atsakomybės už inseratus. Apskelbtųjų rubrika ištikro priklauso ne nuo redaktoriaus, bet nuo administratoriaus, tačiau redakcija turi teisę kontroliuoti ir inseratus, ir ant jos pečių krinta atsakomybė, jeigu taja teise nepasinaudojo tenai, kur reikėjo.

Abelnei, reikia pripažinti* Austrijos ir Vokietijos spaudai, kad pasielgta sąžiniškai ir pasekmingai žengia pirmyn, pvz., už Francijos spaudą. Pažymėjimui vertas faktas, kad Paryžiaus į naujų knygų recenzijas daugelyje atsitikimų žiūrima kaip į vaizbos reklamą.

D'Avenel vienoje vietoje sako, kad naujo romano recenzija kainuojanti Prancijoje 80,000 frankų. Turėtumėm labai abejoti apie šio išsitarimo teisingumą, jeigu iš francų publicistikos prieglobio nebūt pasirodęs protestas prieš tos rūšies knygų literatiską reklamą.

Paryžiaus rašytojas Gaston Deschamps suaukė, 1902 m., publicistų suvažiavimui, kurio tikslu buvo paluosuoti kritika nuo visokių papirkų ir iškelti ją į tikrai literatisko veiklumo augštybes.

Techniškas laikraščio padalinimas.

Paviršinis laikraščio sutvarkymas į pastovias rubrikas nėra labai svarbus ir ne visur sutinkame jas vienoje ir toje pačioje formoje. Tuli francų laikraščiai, o naujaisiais laikais ir vokiečių, talpina pirmiausioje vietoje **feljetoniską** pakalbą ir nesilaiko griežtai taisyklų, kad šėmus tenatus iš politikos srities ir tikrai tokiems straipsniams teuzleidis pirmutinę vietą laikraštyje. Įskrakmolinta lig pastyrimo placių įžanginių straipsnių rimtybė daugelį laikraščių jau visai svetima. Nes galima ir šešiose-desimtyse eilučių su didesne pasekme išreikšti tai, kas bergždžiane keturių skilčių straipsnyje pritepiota ir nepadaro jokio įspūdžio.

Reikia tauti atkartoti reikalavimą, kad laikraštis turėtų atkreipts savo domą ir į skaitytojus — o tarp tųjų augščiausiai stovi tie, kurie nesitenkina vien laikraščiu, bet pasiskaityti nori ir ką kita. Laikraštis, todėl nepivalo gaisinti laiką skaitytojui.

Be straipsnių, dar ir kita, arti su juo susigimniausi, rubrika nusideda perdideliu ir bereikalingu išdrikimu: yra tatau smulkmeniški pranešimai visa to, kas veiklama ir kalbama parlamente. Neįsigilina jie į dalyką, ar tie parlamento svarstiniėjimai turi savyje tiek dvasiško peno, kad būtų galima pateisinti daugiskilčių apie juos pranešimus. Net anglai, kurie su savo parlamentarizmu taip susigveno, kaip ne joki kita tauta, pasveikino kaip išganingą naujieną, kuomet 19-to amžiaus trečiane dešimtmetyje *Times'o* savininkas, Mr. Walter, įvedė trumpą ir turiningą parlamentarinį "rėsumė". Konkurencijos kovojė už geriausius ir plačiausius parlamentinius pranešimus tuli anglų dienraščiai pašvedavo nuo 8-nių lig 10-ties smulkiausių spaudos skilčių, kurios skaitytojams, turintiems ir taip darbo su parlamentu, nenešė jokios naudos. Walter emė padavinėti savo laikraštyje su trauką parlamento svarstymų aštoniose-dešimtyse, arba šimte eilučių ir už tai užsitaravo visuomenės pagyrimą! Tųjų "rėsumės" pasisekimas buvo taip didelis, jog įvedė juos visi Anglijos laikraščiai.

Feljetonas yra tipiškas subjektivizmo kampelis laikraštyje, ir jame viešpatuoja nevaržomas rašytojo individualizmas. Feljetonas, kaip jau pats vardas parodo, yra francų išradimas. Abbé Geoffroy, teatrinis *Journal des Débats* kritikas nuo 1800—1804 metų, buvo pirmas, kuris pradėjo rašinėti ir pirmas pavartojo uždavinį "Feuilleton". Taipgi ir po Geoffroy mirties Prancija ilgą laiką buvo vienatinė feljetono sodyba.

Jules Janin iškėlė lig tobulybės laipsnio dramatiškąjį feljetoną laikraštyje *Journal des Débats*, o paskui į eina žymiausių rašytojų eilė, kaip antai: Sainte-Beuve, Alphonse Karr, Sarcey, Edmont About, Théophile Gautier ir daug kitų, kurie savo veikalus talpindavo geriausiose kasdieniniuose laikraščiuose. Eugène Sue ir Dumas pradėjo talpinti feljetoną romanus. Emil de Girardin turėjo negirdėta pasisekimą savo *La Presse* išleidinėje ne vien tuo, kad numazino prenumeratą nuo 80 frankų ant 40 fr., bet juoba pasidėkojant feljetonui. Eugenijui Sue ir

Aleksandrui Dumas mokėjo įsai milžiniškus pinigų už romanus, kuriuos spaudino laikraščio feljetonuose.

Laikui bėgant feljetonas perėjo ir Vokietijon, kur jį jaunoji literatų skala prisavino francų dvasioje. Sunku dagi ir apkalnoti tą didžią disciplinarę intekmę, kurią feljetonas turėjo į rašytojus. Nes įsai privertė giliau įsimastyti, susikoncentruoti formoje ir mokina placias mintis sugauti ir suspausti į siaurus rėmus. Nieko, regis, nėra sunkesnio laikraštiniškai neišimiklinusiam rašytojui, kaip kad išreikšti, savo mintis trumpai ir reiskiai. Čia giliai mintį turi žinomas paradoksas: "Neturiu užtekčiai laiko, kad galėčiau trumpai rašyti".

Visos literatiskos formos trumpo ir turiningo charakterias, kaip novelė, skicas, teatro ir muzikos literatiskoji kritika, išsitobulino tik pasidėkojant feljetonui.

Tikroji feljetono esmė, žinoma, pasilieka visada ta pati, kad ir nevisada ji laikraščio apačioje, po brūkšniu spauzdinama. Čia mat decidoja ne vietos parinkimas, bet tematai ir artistiskojo išpildymo pusė. Feljetoną visada suprantame kaip skyrių, kur kalbama ne apie politikos klausimus savitu būdu, vaizdinančiu autoriaus individualiskumą. Toliesniam reiskime, visas laikraštys yra feljetonai, ar tai bus dešimties skilčių pluoštas, ar tai trumpas rašinėlis, ar pastabele, jeigu tik literatiskojo rašančiojo žymė apsirėiks ypac artistiskame temato apdirbime. Mažesniems feljetono veikalėliams kurie-ne-kurie laikraščiai įvedė taip vadinamąjį *mažą feljetoną*, — formą atsakomą laiko skoniui, reikalaujanciam daugiau trumpų, įvairių turinių, straipsnelių.

VII.

LAIKRASTIJOS PRAKTIKA.

Pirmoji dalis.

Pamatinės taisyklės.

Pamatinės laikraštijos praktikos taisyklės išeina, visupirma, iš pačios laikraščio sąvokos.

Periodiskumas turi būti pilnas, nuolatinis, nepertraukiamas, kitais žodžiais: reguliariai laikraščio pasirodymas griežtai skirtu laiku turi būti tikras. Augustas Zang, Vienos *Presse* įsteigėjas, vienas šauniausių laikraštinių, teisingai pasakė, kad gražiausias numeris neturi vertės, jeigu skaitytojas jo paskirti laiką negauna.

Svarbiausi išvedimai, paeina iš apribojimo abelno pobūdžio apkalbamųjų dalykų ypatybės, yra visai aiškūs. Laikraščio turinys turi būti taip parinktas, kad didesneje dalyje galėtų visus skaitytojus užinteresuoti, taigi turi skaitytis su visuomene, techniškai to žodžio prasmeje, t. y. su vienu suma tiek toli, kiek jas bendras interesas risa. Taisyklė, plaukianti iš šios maksimos, yra grynai negatyvos prigimties. Publicistas turi spirts prieš pagundą rašyti tik mažam draugų rateliui iš literatistikų kavinų arba laikraštinių klubo, o ne visiems skaitytojams. Dėl tos pačios priežasties reikia saugotis polemikų su kitais laikraščiais, nes, išėmus retus atsitikimus, visuomenė į jas žiuri šaltai.

Aktualiskumas taip toli priklauso prie pamatinųjų naujagardynės laikraštijos veiksnų supratimo, jog redakcija netikėtai stengiasi visomis spēkomis patenkinti toje srityje teisingus skaitytojų reikalavimus, bet aukant jau daugiau, nekaip jie reikalauja. Žinoma, kad visuomenė apie tai visap sprendžia. Kaip jau pažymėjome, daugelį skaitytojų noriai atsisakytų nuo visokių refleksijų, besijungiančių sykiu su atsitikimu, nes skaitytojai nori — arba be svetinių intekmės patį išsiglirbi sau nuomone, arba bent gauti jau subrendusių ir rimtai apgalvotų pažvalgų. Bet negali buti dviejų nuomonių dėl butino paduodamųjų faktų aktualiskumo. Laikraštis, kuris su savo žiniomis atsilieka užpakalyj nuo savo konkurento, negali gyvuoti ir turi žlugti. Daug galų skaitytojas savo laikraščiu dovanoti, bet tik ne tai, jei apie svarbius atsitikimus jis dazino tik iš skaitančiųjų kitus laikraščius. Aišku tatau, kad laikraščio aktualiskumas reikalauja, idant žinios būtų tikros?

Kija dabar klausimas, kaip gal redakcija patenkinti abudu reikalavimu: ir aktualiskumo, ir pranešamų žinių tikrumo? Čia reikia laikyties to, kad laikraštis yra dienos tvarinys. Redaktoriaus negali ištirti kiekvieno prisijeto pranešimo tikrumą. Jis jau atlieka savo priedermę, jeigu galimais budais tyrinėja, ar šaltinis yra ištikimas, ar galimas daiktas taip atsitikti, kaip pranešama, etc., o po visa to, bona fide, deda jį laikraštini. Jeigu gi kartais atsitinka abejonės, o žinia yra taip svarbi, jog neatidėtinai turi būti paduota visuomenei, tai užteks, jei redaktorius pridės savo parsargą sulgy tos žinios tikrumo.

(Toliaus bus).

LIAUDIES DAINOS.

Kad noriu verkiu,
Kad noriu dainuoti, —
Nuo sunkių darbelių neatsiliuosuoju [2 sykiu]
Išta man rankelės
Nuo sunkių darbelių,
Džiusta man širdelė nuo rusčių žodelių.
Nedėlios rytelį eja vandenilio,
Sutikau bernelį ealį šaltinėlio.
— Pastatyk viedrelius,
Paguldyk naštelius,
Pailsėk mergelė, pailsink rankeles. —
— Ačiū tau, berneli,
Už meilūs žodelius,
Tokių negirdėjau nuo pat mažumelės.

Neužganėdintas Kostumeris.

VIETINĖS ŽINIOS.

Pasiramdė velnių už \$260. Pereitą ketvergą Chicago teisme buvo aktyva byla apie velnių pasamdymą. Tulas jaunas diktas vyras (pravardės neminėsim) iš Kensingtono ilgai bėstė apie tai, kaip čia išradus tokį būdą, kad kasdien galima būtų pasikalbėti su savo senu tėvuku, kuris gyvena Lietuvoj.

Kokiuo tai budu jo susieita, ar dagirsta ir apie Chicago garsų raganių Pupauskį, kuris apsiėmęs musų vyručių patarnauti. Pupauskis pažadėjęs šiam vyruki, kad jis galės su savo tėvuku Lietuvoj ne tik kasdieną kalbėtis, bet jis nereikalaus daugiaus nei dirbti. Pupauskis galys jam parduoti tokia stebuklingą knygą, vardu "Jododji Magija", pagal kurią reik tik pašauti velnio ir jis viską tau padarys: ir valgyt pagamins ir klostaniausius gerymus pristatys ir pinigų maišus prikraus.

Na, kurgi tokios geros knygos nepirksi! Ir kaštuoja jį nebrangiai, — tik \$50 iš viso. Musų vyrukis pagavol-pagavol ir gerai apsiroka, nusprendė, kad tokią knygą nusipirkti — tai grynas pelnas. Gulė sau paskui pilvą išvertęs ir tik komanduok, o velniokai tau iš kailio tik neiasi ir visko su kaupu pristato.

Bet kad tokią knygą gauti, būtina reik prisirašyti prie tokios slaptos velnių "Universal" draugystės, kuri turi sau šakas visam pasaulyje, o vyriausias biuras randasi net Maskolijoje. Prisirašymas kaštuoja \$200.00. Teisybė, brangoka, bet ką gi tai reiskia? Musų vyras, teisybė, nebuvo tinginis, dirbti myledavo. Gal jis būtų ir nesamdęs velnių sau bernais, bet savo tėvuko jis labai pasiilgo ir negalėjo iškėsti, kad su juom nepasikalbėjus. Eh, tūcia jį ir tu dvejų simtų!

Sukrapštęs iš visų kšėnių, užmokojo jis raganiui Pupauskiui reikalaujamus pinigus ir prisirašė prie tos velnių draugijos. Tuojau gavo ir telegramą iš Maskolijos nuo vyriausio velnių biuro, kad jis priimtas į narius "Universal", draugijos ir kad jie sveikina jį kaip savo draugą. Gavo jis ir "Juodos Magijos" knygą, kur, visas yra paaiskinta, kaip ir ką daryt.

Taigi visas "all right", — mano sau musų vyras. Dabar kožą vakarą gali seneliui pasakyt "labanaktis", o iš ryto užsikėles "labą dien". Viską gali žinot, kas ten Lietuvoj dedasi: kaip berniokai ir merginos prigimtaime kaine gyvuoją kaip margatėlė, kaip ir beras žirgas auga.

Tik-gi ir gudraši tas Pupauskis, — tokią "magi" žmogus turi. O čia dar sakoma, kad šaidien stebuklų nėra...

Gerai. Parėjo vyras namo, atsisiklėdė tą stebuklingą knygą ir pradėjo "monus" bandyt... Bet čia ir pasibaigė linksma istorija. Velniai, nors telegrama atmuše ir viską pradžėdė, bet musų vyras visgi su savo tėvuku susikalbėt negalėjo, o paskiaus pasirodė, kad tie žetonai nei valgio, nei gerymų jam teipgi ne norėjo nešti. Apie pinigus —

taigi jau nei kalbos. Ne tik naujų jam bjuarybės nedirbo, bet net jo loenų, kuriuos jis Pupauskiui užmokojo, jam negrąžino. Pamatė čia vyras, kad kompanija su velniais, nei šis, nei tas ir nusprendė, kad jam Suvenytų Valstijų teismas gal greičiau už velnius pagelbės ir išgaus atgal nors tuos prakistis ir sunkiai uždirbtus loonus pinigus.

Taigi jis ir apskundė raganių Pupauskį teisman už apgavystę. Pereitą ketvergą buvo teismas. Pupauskis už pirmesnius savo šposus sėdi pataisos namuose, Bredville, ir jį turėjo iš ten teisman atgabenti. Nepagelbėjo ir jam visi velniai, kuriuos jis kitiems tamsiems žmonėms pardavinėjo. Prisaikintoj teismas (jury) nutėisė jį už \$260.00, kuriuos jis turės tam vyruki užmokėt.

Tokias pas mus baikas žmonės krecia.

Jurgis Iškrapštys.

vėl su gelžgaliu rankose šoko ant Poškos ir grasiņes, jo jį, ir savo moterį užmušęs. Tegul, girdi, mane ir pakaria, bet juos nugalabinsiu. Reikėjo šaukt policijos pagelbą.

Giedraitį paėmė į policijos stant ant 47-tos gatvės ir Paulina st. Teismas bus 17 balandžio.

Nuo Town of Lake. Sekančią pėtnyčią, 12 balandžio, Berzinskio svetainė, 4000 So. Paulina street, bus mėnesinis Lietuvių Jaun. Ratelio susirinkimas, kuriame bus priimami ir nauji sarnariai.

— Šį nedėdienį, 14 balandžio, 7 v. vak. L. Jaun. Ratelis rengia vakarėlį "Davis Square" svetainė, 45-ta ir Paulina gatvių Lietuvių Jaunimo Ratelis yra vienas veiklesnių teatralinių Chicago ratelių ir šį nedėdienį jis žadąs paržiūrėti savo trimetinio darbo pasekmes, kaip lyginai apsarvstyti planus atečiai. Visiems įženga dykai.

— Vėlykų vakarą Lietuvių Jaunimo Ratelio nariai su savo pažįstamais gražiai ir linksmai praleido, susėdę draugiškom vakarienėn, kuri buvo surengta Liet. Jaun. Ratelio rupestimi p. Berzinskio svetainė.

Streikas "Kataliko" spaustuvė. Pereitą panedėlį "Kataliko" spaustuvės zeceriai buvo išėję ant streiko, kuris vos nesulaikė laikraščio. Streikas buvo trumpas, tačiau turėjo visas žymes tikrojo streiko. Panedėly po piet zeceriai apledo darbą ir pasisakė nedirbsią, pakol nesusipratimai tarp jų ir "Kataliko" išleistuvės nebusią išristi. Nesusipratimai kilo delci "over time".

Rinkimų pasekmės. Pereitą utarninką buvo rinkimai kandidatu įvairiuosna pavietų ir šios valstijos uresuosna. Keli lietuviai taip pat įieškojo kandidatuos, minėtinai: 1. Jonas B. Brenza — ant kongresmano; 2. J. J. Elijusius — ant Sanitary District Trustee, ir 3. L. Azukas — ant pavieto komisijonieriaus. Nei vienam nepasisekė šiom kartu kandidatuos gauti. Advokatas Jonas Kučinskis, kuris buvo manęs įieškoti kandidatuos taip pat ant pavieto komisijonieriaus, atsisakė angščiau.

Žemiau yra lenta vardų, kuri parodo, kas ir ant kokio urėdo tapo nominuotas republikonų, demokratų ir socialistų partijos:

REPUBLIKONŲ	DEMOKRATŲ	SOCIALISTŲ
Presidentas. THEO. ROOSEVELT. United States Senator. LAW. Y. SHERMAN. Gubernatorius. CHAS. S. DENEEN. Lieutenant Governor. JOHN G. OGLESBY. Secretary of State. JAMES A. ROSE. Auditor. James S. McCallough. State Treasurer. Andrew Russel. Attorney-General. William H. Stead. Congressman at Large. B. M. Chipfield. William E. Masso. Congressman. District. 1—Martin B. Madden. 2—James R. Mann. 3—Wm. W. Wilson. 4—C. K. Tomkiewicz. 5—J. Gatenstien. 6—Carl T. Murray. 7—Niels Juul. 8—W. G. Hermann. 9—A. Britten. 10—George E. Ross. Sanitary Dist. Trustees. Thomas J. Healy. Edward T. Williams. Adolph Bergman. State's Attorney. Lewis Rinkaker. County Recorder. John C. Cannon. Clerk Circuit Court. Jos. E. Ridwill Jr. Clerk Superior Court. Charles W. Vail. Coroner. Peter M. Hoffman. Board of Assessors. Charles Krutchoff. Walter E. Schmidt. Board of Review. Matthew Mills. County Surveyor. Walter A. Olson. President County Board. A. A. McCormick. County Commissioners. (mieste) A. A. McCormick. W. H. Blencoe. W. F. Armbricht. C. R. Chindrum. W. C. Moody. E. F. Kounovsky. F. L. Roberts. Jos. Belfeld. S. E. Thomason. Louis Seldon. County Commissioners. (paviete). W. Russe. Jos. Carolan. A. Van Stienberg. W. C. Hartway. James A. Noble. Clerk Municipal Court. Leland S. Ram. Bailiff Municipal Court. J. P. Kinsella. Chief Justice. Henry Olson. Munic. Court Judges. Arnold Hearp. I. H. Himes. Ed. A. Dicker. F. K. Blake. W. W. Maxwell. W. N. Gemmill. E. K. Walker. W. N. Cotterill. David M. Brothers. Munic. Court Judge. B. Morik. Munic. Court Judge. Wm. Beebe. Munic. Court Judge. Samuel M. Trude.	Presidentas. CLAMP CLARK. United States Senator. J. HAMILTON LEWIS. Gubernatorius. ED. F. DUNNE. Lieutenant Governor. C. C. CRAIG. Secretary of State. A. OLSON. Auditor. George Sultan. State Treasurer. C. V. McClenathan. Attorney-General. P. J. Lucey. Congressman at Large. James P. Brennan. L. J. Stringer. Congressman. District. 1—A. Donovan. 2—J. C. Vaughan. 3—G. E. Garman. 4—J. T. McDermott. 5—A. Sabath. 6—J. M'Andrews. 7—F. Buchanan. 8—T. Callagher. 9—Lynden Evans. 10—F. L. Fowler. Sanitary Dis. Trustees. Fred D. Breit. James M. Dalley. M. F. Maher. State's Attorney. Machay Hoyne. County Recorder. Jos. F. Connery. Clerk Circuit Court. John W. Rainey. Clerk Superior Court. W. Travis Corry or Richard T. McGrath. Coroner. Dennis J. Egan. Board of Assessors. M. K. Sheridan. P. E. Hickey. Board of Review. Fred W. Block. County Surveyor. W. P. Feeney. President County Board. Peter Barten. County Commissioners. (mieste) Peter Barten. Daniel Moriarty. S. Romano. C. Glennon. Bartley Burg. S. Kuflewski. W. W. Norris. John Malzhey. Joseph Fitzgerald. Frank Ragen. County Commissioners. (paviete). H. H. Peabody. H. M. O'ullen. Henry Quade. J. T. Murphy. Clerk Municipal Court. Lav. J. Coffey. Bailiff Munic. Court. John P. Gibbons. Chief Justice. Henry J. Toner. Munic. Court Judges. Thomas J. O'Hare. W. D. Munhall. John H. Lally. B. J. Brown. A. A. Worsley. John J. Sullivan. Martin Walsh. Stephen Malato. James C. O'Brien. Munic. Court Judge. Frank H. G. Munic. Court Judge. Alfred F. Munic. Court Judge. Hugh.	Presidentas. Nėra Kandidato. United States Senator. Nėra Kandidato. Gubernatorius. J. C. KENNEDY. Lieutenant Governor. F. T. MAXWELL. Secretary of State. FRED FREEMAN. Auditor. F. O. Anderson. State Treasurer. L. F. Haemer. Attorney-General. D. J. Bentall. Congressman at Large. Walter Huggins. D. L. Thomas. Congressman. District. 1—W. F. Banard. 2—J. C. Flora. 3—G. H. Gibson. 4—C. F. Gauger. 5—C. Tomper. 6—J. Will. 7—O. C. Christensen. 8—N. F. Holm. 9—P. Schiffermanth. 10—C. A. Larson. Sanitary Dist. Trustees. J. P. Buckley. G. Ehling. G. T. Fraenckel. State's Attorney. W. A. Cunnea. County Recorder. B. McMahon. Clerc Circuit Court. J. F. Uhlenbrock. Clerc Superior Court. J. J. Engdahl. Coroner. J. W. Zeh. Board of Assessors. W. Cherney. F. H. Kral. Board of Review. B. N. Olin. County Surveyor. B. Eiting. resident County Boaro. G. Kopp. County Commissioners. (mieste) G. Kopp. D. L. Donohue. J. Novak. C. Kissling. F. Ehling. J. Fedosky. L. Goldenstien. N. Anderson. J. J. Dolan. A. L. Liesemer. County Commissioners. (paviete). Nėra Kandidato. Clerk Municipal Court. H. P. Moyer. Bailiff Municipal Court. W. Van Bodegraven. Chief Justice. H. E. Murphy. Munic. Court Judge. M. H. Taft. P. Sissman. J. John M'Gay. L. J. Delton. W. C. Benton. C. H. Schroeder. S. Block. V. Putnam. Mary E. Miller. Munic. Court Judge. Nėra Kandidato. Munic. Court Judge. Nėra Kandidato. Munic. Court Judge. Nėra Kandidato.

Išskilmė vienuolyne. Perleto utarninką lietuviškame Sv. Kazimiero seserų vienuolyne buvo didėle išskilmė. Tą dieną pirmą prisiegią ir padarė vienuolių prižadus dešimties naujų seserų. Ceremonijas išpildė kun. Kaupas, iš Pitstono, Pa. Eme dalyvumą teigė: džeonas kun. Kraučunas, kun. Staniukynas, kun. Krušas, kun. Lukošius ir kiti.

Vėliausios Žinios.

SUGRYŽO DARBAN.

Didis Anglijos kasyklų streikas pilnai užbaigtas. Vėliausi telegramai praneša, jog su viršum 1000000 angliškųjų pradėjo vėl dirbti. Yra vienkod dar ir tokių, kurie nenorėjo susitaikyti su kasyklų savininkais ir nepaklausė savo vadų paliepimo grįžti darban, streikuoja po senovė. Vienok tokių yra labai mažai.

PENNSYLVANIJOS ANGLIAKASIAI TVIRTAI LAIKOSI.

Ar bus ir koks bus antracito angliškųjų streikas, grįžulys nuo to, kaip pasibaigs konferencija tarp darbininkų ir kasyklų savininkų atstovų. Konferencija yra susirinkusi Philadelphiajiojią (10-to balandžio), bet jokių žinių apie šios konferencijos pasiekimus negavome net iki tam laikui, kada laikraštį turėjome atiduoti spaudon.

John P. White, prezidentas Suvienytų Angliškųjų Amerikos Draugijos, praneša, jog angliškaisi nemano nusileisti ir sumažinti savo reikalavimų. Ejo' gandas, buk prezidentas Taftas ir ex-prezidentas Rooseveltas turėjo norą įsikišti šitoni angliškųjų kovon ir patarpininkauti tarp darbininkų ir darbdavių. Tą vienok angliškųjų vadovai užgindė ir nuo savęs pridūrė, jog šiame laiku joks iš šalies įsikišimas ar tarpininkavimas neyra geistinas. Taigi angliškaisi stipriai prie savo reikalavimų laikosi.

"PRIMARY" RINKIMAI ILLINOIS.

Pereitą utarninką visoj Iliniois valstijoje atsibuvo nominacijos į įvairius pavietų, ir valstijos urėdus. Buvo teipgi išbandyta, nominacijant Suv. Valstijų Prezidento ir sufragizmo klausimas. Balsavimų pasekmės tokios:

Republikonų partijoj laimėjo ex-prezidentas Rooseveltas prieš Taftą.

Demokratų partijoj Clark, dabartinis "House of Representatives" spykeris, sumušė Wilson'ą, kuris teipgi įsikišo Prezidentūros ant Demokratų tikiet. Wilsonas yra vienas stipriausių Demokratų partijos kandidatų Suv. Valst. prezidentuotna, bet Iliniois valstijoj jį užpovė Hearst'o laikraščiai: Examiner, American etc.

Buvo teipgi balsuota už tai, ar duoti moterims lygias su vyrais teises balsavimuose. Moterims nepasisekė: nubalsuota, kad — neduoti.

KIŠENINIS TELEFONAS.

Nedidžios susilauksime laiko, kada kiekvienas galės nešioti savo locną telefoną kišeniui ir kalbėtis per telefoną ne tik iš savo namų, bet ir ant gatvės išėjės, arba po parką besivaikščiodamas.

Chicago's laikraštis "Telephone" praneša, kad toks kišeniinis telefonas jau plačiai yra vartojamas Berlyne, Vokietijos sostapiėj.

Pats telefonas mažai kuom skiriasi nuo dabar vartojamų telefonų, tik yra teip mažas, jog lengvai galima jį įsidėti brusloto (kamizelkos) kišeniui; moteris jį gali nešioti jį rankmautėj. Bet, kad galima būtų kalbėti, reik kad šitas instrumentelis būtų sujungtas su telefonine viela (drautu).

Tam tikslui nuo svarbesnių telefoninių vielių (drautų) praveista šakos, kurias įtaisyta visose parkuose, prie medžių. Viskas, kas reik padaryti, — tai, išsiimti kišeniinį telefoną, įstumi jį tamtyčiai pritaistytą galą į minėtą prietaisą sienoj, ar stulpė, — ir jau gali kalbėti. Jau dabar Berlyne randasi daug tokių prietaisų — po kelias vienas miesto "blocke", — nelyginat, kaip laisvoms dėžutėms.

Iki šiolie tuomi labiausiai naudojami policijai, bet reik manyti, jog labai greitai laiku šitas naujas pagerinimas bus visų plačiai naudojamas.

Chicagoj, dar nelabai senai, bandyta įvesti telefonus gatvėkariuose, kad publika galėtų naudotis telefonu, važinuoiant karu.

Tas naujas sumanymas matyt nevisai pasisekė, nes tolimesnių bandymų nedaryta. Šitas naujas vokiečių sumanymas išrodo daug geresnis ir be abejonės labai greit išsiplatins.

Vieton juokelis.

"V. L." užpėrcitam num. pagasė gražų straipsnį apie reikalingumą lietuviams filozofijos. Gali but, kad mums būtų neprošal visko po truputį pasimokinti, neišskyrus ir tos pačios filozofijos, bet negaliu sutikti su "V. L.", kad apart Vidmo mės neturime savo filozofų. Še, jums, filozofai, pavyzdys.

"Saulė" duoda tokį atsakymą savo skaitytojui Rozei K. iš Sheandoah, kuri, matyt, buvo užklaususi, kodėl Čikaga kas ten vadina "Porkopolis".

"Porkopolis" ženklinas "kiausliskas miestas". Čikagas del to teip pramintas yra ženklinas iš dyžiausio skerdinycių gyvdytojo ar milionierio — surinko "kiausliskus" turtus. Ant galo tasai miestas yra kiausliskai ne szvarus, daugiau jame prasizengimu ir kiausliskumo kaip kur kitur nes tenai: daugianse yra apsigyvenusiu kiauslisko sztamo žmoniui, žinoma, neprisikrent prie to geru žmoniui ir muso pažinstamam jau ka Čikagas yra Porkopolis, bet Porkopolis.

Tegul-gi kas ima ir "subitina" šitą "filozofiską" "Saulės" išvedimą. Kad jį bala, šitą musų "Saulę"!.... Knisius.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

A. D. Philadelphiajio. Ne dabar laikas aprašinėti tą, kas atsitiko 31 d. gruodžio. Teip pavėlytos žinios gali atciti nuo pietinio, arba šiaurinio žemgalio, kur galima gysiti žinią tik netyčia progai pasitaikius, bet ne iš Philadelphiajios, iš kur kas dieną eina keli geležinkelio traukiniai ir kiti

ta dieną Chicago atėina. Ir pačiam aprašyme daktarj Tamistai suradai daugiau, negu jų yra, o korespondencijoje reikia rašyti tik teisybę, be jokių padalinimų.

S. Palčevskis, Daytono. Amerikoj Marijavitj dar nėra. Hodur yra neprigulmingas vyskupas, jis nepasiduoda kontrolei kitų vyskupų ir popiežiaus. Hodur buvo pirma prigulmingas kunigas, bet kilus vaidams lenkų parapijose dėl bažnyčios nuosavybės, Hodur nepritarė vyskupams, kurie reikalauja, kad visų tautų parapijų nuosavybė būtų vyskupams užrašyta, atsisakė jų klausyti; už tai vyskupai jį suspensavo, bet jis to nepaisė sutvėrė neprigulmingą lenkišką bažnyčią ir tos bažnyčios vyskupui pasigarsino.

p. M. P. Bartkevičiui, Harrisburg, III. Balsuokit teip, kaip jums protas ir sąžinė liepia. Mes nepazįstam kandidatų, kuris jį būtų geresnis ir todėl negalime jums patarti. Mės tik manytumi, jog lietuvių privalo palaikyti lietuvius kandidatus, ypač jeigu tie kandidatai yra geri žmonės.

John Baker, Medicine Hat, Alta. Tamistos klausimai priguli prie tos rūšies klausimų, ant kurių negalima trumpai atsakyti. Skaitykit geras knygas apie tokius dalykus. Stengkitės pažinti žmonijos istoriją ir jos tobulinimą. Tas jums pagelbės prieiti prie jūsų klausimų išrišimo.

AR TURI NUOSAVYBĘ?

Kiekvienas turi kokią-nors nuosavybę. Tie kurie gerai tos nuosavybės nedaboją, paprastai ją praranda. Geriausi kiekvieno nuosavybė yra jo sveikata. Jeigu jis neapleidžia jos be priežiūros ir jeigu jis greitai pataiso netikėtą sirguliavimą, toks gali tikėtis ilgo ir laimingo gyvenimo. Pirmie ženkliai sirguliavimo paprastai yra: pilnas, arba dalinis nustojimas apetito, kaip lyginai jiegios ir energijos; teip ir galvos skaudulys, blogas skonis burnoje, apvilktas liežuvis ir užkietėjimas. Tokiuose atsitikimuose vartok iš sykio Trinerio Kartaus Vyno Elixirą, kuris pravalys visą grumuliavimo sistemą, sustiprins ir pajudins jį prie jo reguliariško darbo. Tas yra labai geras pilvui, jukomui, prie rumatizmo ir neuralgijos skausmų, kaip lyginai gavus dieglių. Jis pataisys apetitą ir sustiprins jėgas. Aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, III.

Draugijų Reikalai.

"Žirgvaikio" paskolnimo ir būdų, kaip draugijai gauti atsidarys 17 d. balandžio 1912 m.

Šita draugija yra inkorporuota rugpjūtį 1910 m. Viskas turas išneša \$12,000.00. Pinigų ant rankų randa \$4,000. Norinti prisijungti prie šios draugijos gali atsiskaityti viršmintoj dienoj ir prisirašyti. Šita draugija teipgi skolina pinigų ant nuosavybių (property) už prieinamą procentą. Su visokiais reikalais kreipkitės L. Azuko svetainėn po num. 3301 S. Ashburn ave.

Susirinkimai atsišauka kas serodas vakarą, 8 valandą vakare. Su guodone Komitetas.

PIRMAS PUKIS TEATR. KONCERTAS TAS IR BALIUS parengtas Lietuvių Muzikantų Grant Works Beno, Ned., balandžio (April), 14 d., 1912 m., J. Yuklauso svetainėje, 4822 W. 14th street. Scenosej stotama labai juokinga komedija: "Dėdė Atvažiuo". Pradžią 8 val. vak. Inžanga 25c. porai. Kiekvieną jauną ir seną, vyrai ir merginas, užkviečiame atsilankyti. Priėjusioje iš "Dėdės Atvažiuo", kad ir šonai paskaus, o laike koncerto

išgirsite gražias ir malonas melodijas, kurios suteiks jums smagumą. Po viskam pūkių Bilius. Galėsite pasikviti iki 9 val. vak. Vadiuot 12 karnis iki 49 at ir 49 gatvė paeili dūbiuoklį i pietus.

BALIUS. Skatlyt ir nepareikst progos — bet atsilankyti ant Didelio Iškilmingo Bilius, parengto Lietuvių Nopulmimo Klubo, atvelyko nedėlio, 14 d. balandžio, 1912 m., Freihet Turner svetainėje, 3417 So. Halsted st. Bilius prasidės 7 val. vak. ir trauksis iki 2 val. nakties. Inžanga 25c. porai. Kiekvienas visus lietuvius ir lietuviškas atsilankyti ant mūsų iškilmingo balius, kur pirmos klasos muzikantai groz visokius šokus. Todėl nepareikstite tos progos bet atsilankę pasilinksmykite, o mes iš savo pusės visus svečius prižadame širdingai priimti ir užganėdyti. Su pagarba, Komitetas.

VIENUOLIKTAS DIDELIS BALIUS su išlaimėjimu aukščio laikrodžio, parengtas draugystės Apvietimo Brolyj atsišauka 13 d. balandžio (April) 1912 m., pirmą subatos vakarą po Velykų, svetainėje M. Mieldazio, 2242-44 W. 23rd place, Chicago, III. Bilius prasidės 7 val. vakare ir trauksis iki velyvos nakties. Tikėtai 25 centai porai. Taigi užkviečiame visus lietuvius ir lietuviškas pasisvečiuoti o mes stengsimės visus vienodai užganėdyti. Bilius yra rengiamas su Apvietimo tikslu, dėl padidimio Draugystės knygyne. Tai gi pelnas bus apverstas ant naudingų lietuviams dalykų. Su guodone Komitetas.

PUIKUS BALIUS parengtas 4-tos kp. L.S.S.A., subatj, 14 d. balandžio, 1912 m., Freihet Turner Hall, 3417 So. Halster st. Pradžią 7:30 val. vak. Inžanga 25c. Bus lekljojami Kyra, kuri mergina gaus daugiausiai kvietimų, tai ta išlaimės 1. dovana "Kovą" visiems metams; antra gaus II. dovana "Rankpėčių" visiems metams. Graįsje Latvijj Orkestra. Visi širdingai kviečiame kuoskaittingiausius atsilankyti ir smagiai po gamėtiatsiminti. Komitetas.

BIRUTĖS VAKARAS. Scenosej stotamos dvi juokingiausios komedijos "Perskų Telsėjus" ir "Jaunavedžių Naktis", nedėlio, balandžio (April) 14 d., 1912, Sv. Jurgio parap. svet., 32-ras Place ir Ashburn ave. Pradžią 7 val. vak. Inžanga 25c. ir angščiau. Taipgi bus dainos, monologai ir Deklamacijos.

Kiekvienas, kuris nori gerai pasilaukti, kvečiame atsilankyti. Jau nieji daug, ko pasimokysite; o senesnieji galėsite gerai pasikviti. Po viskam bus pūkius Bilius su viršumais žaisimais ir šokiais.

DIDELIS KONCERTAS IR BALIUS! Parengtas storėn Liet. Teatr. Dr. Rutos ir Liet. Muz. Choro Aido, atsišauka ned., 14-to bal., (April), 1912 m. M. Pradžią 7 val. vak. Inžanga 25c. W. 23 Place, Pradžią 4 val. po pietų. Inžanga 25c, 35c ir 50c ypati. Šitas koncertas bus vienas iš dailiausių ir geriausių, kurie kada nors jame dailiaus garsiausieji Chicago's lietuviški ir svetimatiesieji chorai, bus dailios deklamacijos ir monologai visiems žinomia garsiojo muzikologo V. Brusko, o po koncerto didelis Bilius. Todėl užprasome visus lietuvius ir lietuviškas, senus ir jaunus, vienu žodžiu visa Chicago's lietuviškas atsilankyti. Tai bus puiki užtikriname, jog kognas bus užganėdintas. Nepamirškite! Idant pasukti nesigalėtumėte, nes kitos tokios progos neturime. Jūs turite būti visiškai mvakare keliose kalbose dainų ir linksmai pasikviti po ilgos gavėnės. Komitetas.

LIETUVIAI TEATR MYLĖTOJAI! Lėkime! V. Nagornosko pūkių vakarą "Rutvilė" "Zemaitijos Mergelė". Tragedija 5 aktoose 7 aidengimose, knygtė puikiai iliustruota. Išleido Rutvilė "Knygtė" garsiojo Bendrovė. Parasė Lietuvai apie Lietuvos Lietuviams. Kalna 40c. Lietuvoje 50 kap. Knygtės parduoja Bendrovės Ižidinkas, V. Nagornoskis 1821 W. W. Express, 1821 W. W. Express, J. Galinaitis, 418 S. Paca st., Baltimore, Md.

PUIKUS TEATRAS! Dramatinis Ratelis prie L.S.S.A. kuopj Chicagoje rengis šiame sezono paskutini vakarą nedėlio, 21 balandžio, 1912 m. Iliul Houso svetainėje, kampas Halsted ir Polk vakarj. Pradžią 8 val. vak. Inžanga 50c, 35c ir 25c. Bus statoma scenoje penkia veiksmis gyvenimo vaizdelis "Žmogžudis". Veikalia yra labai idomūs, daug ko pasimokys ir valvina syki pasirodyti ant scenos. Kvietia visus atsilankyti. Komitetas.

Pajieškojimai.

Pajieškau J. Bukowskio, kuris du metu atgal išvažiavo iš Johannesburgo Amerikoj. Teipgi pajieškau savo brolio Antonia Užpalevičiaus, katras Amerikoj gyvena. Antonina Užpalevičienė, Johannesburg. P. O. Box 431, Transvaal, S. A.

Pajieškau Jacob Slavia (Slavia). Buvo pasidavęs po vardu Fiv. Turfu labai svarbų reikalą. Parasykit, arba atitekit ant šito adresu: Peter P. Bloch, Chicago, III. 2023 Webster ave., Chicago, III.

Pajieškau savo tetėno Juzapo Gajevskio ir tetos Rozalijos Gajevskienės. Paolina iš Kauno gub., Raseinių pav., Nemakščij par., Smilgij kaime, Girdėjau, kad gyvena Chicagoj, III. Meldžiū atsiskaiti šituo adresu: Miss Monika Kilkaitė, P. O. Box 667, Westville, Ill.

Pajieškau Zuzanos Zalogecės. Paolina iš Kauno gub., šiaulų pav., Zagarės parapijos, Stangij kaime. 5 metai, kaip Amerikoj, Gyvena Chicagoj, III. Turfu labai svarbų reikalą. Atsilaukit antrąsu: Mr. Peter Arlauckas, 1002 R. R. ave., Moline, Ill.

Pajieškau draugo Justino Dambaukio. Paolina iš Kauno gub., Panevėžio pav., šeduvos parapijos, kaime Sibičių. Mudu persiklyveja 2 metu atgal Pittstone, Pa. Turfu svarbų reikalą. Todėl meldžiū atsiskaiti šiuo adresu: Ignacas Briedis, General Delivery, Red Lodge, Mont.

Pajieškau savo pažįstamą Petro, Marijonos ir Onos Janulevičių, Kauno gub., Panevėžio pav., Vabalinkij miestelį. Jie patis, ar kas kitas teliks atsilaukti, nes turfu svarbų reikalą apie jų tėvelį. Jonas Miceika, 640 W. Barre st., Baltimore, Md.

Aš, Stanislovas Drymeikys, pajieškau savo brolio Juzapo Drymeikio. Paolina iš Kauno gub., Raseinių pav., Nemakščij parapijos, 6 metai, kaip iš krajaus. Meldžiū pranešti man šiuo adresu: Stanislovas Drymeikis, 4612 S. Paulina st., Chicago, III.

Pajieškau savo brolių Jono ir Juzapo Nausiedų, Kauno gub., Raseinių pav., Gaurės par., Mildaūdių sodos. Jonas bus 18 metų, kaip Amerikoj, pirmiau gyveny Pensilvanijoj. Juzapas girdėjau buvęs Chicagoj. Aš tik ką pribuvau iš Lietuvos ir norėčiau pasimatyti. Duokit žinį šiuom antrąsu: Vincas Nausiedas, 1011 So. 6th st., E. Cedar Rapids, Ia.

Reikalavimai.

REIKALAVIMAS ŽMONIUI. Mokame \$20 algos ant savaitės del agentų, kurie parduoda aukščius, si dabinius ir nikelio laikrodėlius (džigorelius) su lengvąlais tarpe savo namų. Mokame ant savaitės išmokėsties po \$1 ir po \$2 ant mėnesio. Reikalavime keliaunantių agentų, kurie važinėtų nuo vieno miesto į kitą, taipgi reikalavime vietinių agentų, kurie būtų ant vienos vietos. Mokame \$20 algos ant savaitės agentam, kurie visą savo laiką dirbą dėl mūsų namų. Mokame ant savaitės agentam, kurie dirba tikrai vakarais užbaigę savo dienos darbą. Reikalavime žmonių tikrai geru vedimui ir blaivų, o taipgi norėtumė žinoti jų dabartinį užimėjimą.

NORTH AMERICAN SALES CO. P. O. Box 954, Dept. 71, New York. Reikalinga jauna, smarki ir švari mergina, kalbanti angliskai ir lietuviškai, kaip vertė prie Daktaro of. Reikalinga tik 2 valandoms kiekvieną vakarą nuo 7 val. iki 9 val. vakare. Gera mokestis. Atsilaukit: Hermanas Drugster, 1013 So. Halsted st., Chicago.

Reikalinga Lietuvaite stenagrafė į banką. Atsilaukit New City Savings Bank, 601-63 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Kas apsilankysit į Gary, ir norėsit budavoti sau namus, kreipkitės prie savo tautiečių, kurie suteiks jums prieteliskias rodas ir padavuos kuogieriausias būdotes į gyvena savan name. Jonas Misunas, 16 ave. 1600 Adams st., Gary, Ind.

Ant Pardavimo.

Parsiduoda salūnas lietuvių apgyventoj vietoj. Labai gera vieta lietuvių. Parduoju delto, kad turfu del biznūs. Norėdami plačiau darsitinti, kreipkitės pas savininką: L. Glaiskė, 570 W. 18th st., cor. Jefferson st.

Ant Pardavimo pūkius salūnas. Prie mūs gyvenoja 5 metus, prieš mane buvo 3 metus. Gražus kampas prie pūkius Lietuviškos svetainės. Susilinks pinigų užsidėtu kita bjanj Chicagoj. Kas pilsnės, kas bus gėgnis. Nepareikstite progos, atsilaukit tokiu antrąsu: 3428 So. Halsted st., ant 34 pl., A. S., Chicago, Ill.

Parsiduoda labai pigiai krautvį dirbtuvė (sapa) su visais įrankiais prie to užsiėmimo. Pardavimo priezas — mirė jos valdintoja. Norinti pirkiti nusidėkoti po šiuom antrąsu: Mrs. Anna Jakulienė, 17 st. 1729, So. Union st., Chicago, Ill.

GERI KARPENDERIAI. Antanas Skomarakas ir Simonas Jomantas yra atsakanti karpenderiai. Atlieka savo darbą atsakančiai, nes darbą pažįsta ir dirba jį jau 15 metų. Lietuvių! Kas reikalauja, atsilaukit ant žemiaus padėto antrąso, o mės atlikime jums darbą geriau ir pigiau, negu koks svetimitautas. Lietuvių! Lietuvių! Lietuvių! Atsilaukit: 1713 So. Canal st., Chicago, Ill.

Parduoju labai pigiai salūną pūkių vietoj, arti lenkiškos svetainės ir lietuviškos lenko. Biznis išdirbtas, nes gyvenoja jau 9 metai. Labai gera proga lietuviui arba lenkui. Už dviejų savačių turfu išvažiout kitan miestą. Kas pilsnės, kas bus gėgnis. Atsilaukit po adresu: W. Babicz, 3302 So. Morgan st., Chicago, Ill.

Gražiausias salūnas ant West Side, I. blokas nuo bažnyčios, parsiduoda labai pigiai. Atsilaukit pas M. J. Tanaveicia, Banka, 670 W. 18th st. Telefon. Canal 2190.

Pigiai parsiduoda salūnas. Geroj lietuvių apgyventoj vietoj. Biznis gerai išdirbtas ir turitis daug kostų. Atsilaukit tuojas po šiuom antrąsu: Chicago 16 st. ir So. Union st., Chicago, Ill.

Prieinama kabna parsiduoda dviejų augstų namas, atnešantis \$25 randos mėnesin. Galima užsidėti ir biznį. Prieke \$2500. Atsilaukit kuogieriačiau, nes už dviejų savačių išvažiout lietuvių Lietuvon; Konstantas Mikalaitis, 1411 — 49th st., Cicero, Ill. (Grant Works, Ill.).

Ant pardavimo yra daug farmų su gyvenimais ir kitomis trobomis. Farmos yra prie upių ir ežerų. Parsiduoda pigiai, arba maino ant namų. Gera žemė, viskas augs, yra visokij uogų ir žuvių, taipjau, vietos medžioti. Kas nori pirkiti ar mainyti, rasykite: Ben. Diokas, Irons, Mich.

Ant pardavimo buėrnė ir grosernė, pūkius arklys ir du vežimui. Biznis \$4,000 ir mėnesi. Biznis gyvenoja 10 metų. Geresnės progos dorasit visoj Chicagoj. Kas pirmiaus ateis ir pažiūres, su tuom galėsim ir pabeigt. Prekes nebereik žinot, nes tas konktj mano šeimyniskam gyvenimui. Atsilaukit ant žemiaus paduoto antrąso: 1345 — 49th ave., Cicero, Ill.

Ant pardavimo štoras visokių daiktų: laikrodžių, lengvųjų, knygtų, po pieros, drabužių ir kitokių daiktų. Geriausia vieta lietuvių visoj Chicagoj, nes netoli kampe dviejų didelių gatvių: Halsted ir 18-tos gatvės, prie pat lietuviškos bažnyčios. Parsiduos labai pigiai. Kas norės galės pirkiti tik lentynas barus, — kas norės — su tavoru. Randa pigi. Kas koki nor biznį, tokį gal laikyti. Atsilaukit greitai, nes gera proga. Su vinikas turi užsiminti kitu būniu. Atsilaukit tokiu adresu: John Derkintis, 718 W. 18th st., Chicago, Ill.

Parsiduoda salūnas labai pigiai: gora vieta; lietuvių pūkių apgyventoj. Pardavimo priezas: savininkas nori išvažiout Lietuvon. 3300 Union ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda lotai, Baldwin Locomotive Company iš Philadelphia. Pūpiro 370 akry žemės Indiana Harbor, Ind. ir stato milinišką garinių pečių dirbtuvę, kur 15,000 žmonių ras darbo. Mes turim pardavimui geriausius lotus tame mieste ir arti viršminto fabricko. Dėl platesniu žinių ir lotų kainų kreipkitės į mūsų ofisą: D. K. Washim & Co., Chicago, Ill. Branch office: 3604 Deodar st., Indiana Harbor, Ind.

PARDUODU FARMAS. Lietuvių kolonijoj Mason ir Lake pūkių juose, Michigan valstijoj, kur jau 105 lietuvių turi nusipirktie farmas. Ten turfu dar daug geros r. išdirbtos žemės plotų parduoti. Taipjau turfu gyvenamųjų namų su teriomis ir sodais. Žemė kuogieriausia, su molliu, juodžemia ir smėliu malšyta. Parduoju lengvomis sąlygomis ir pigiai, norintiesiems lengvais išmokėjimais. Rašykitė tuojau, priatys dykai savo žemių žemlapij ir informacijų knygele. ANTON KIEDIS. Peacock, Lake County, Michigan.

Meldžiama randon salūnas po nr. 943 ant 33 gatvės. Darsiznot pas namų savininką po num. 921 W. 33 st., Chicago, Ill.

FRANESIMAS. Šiuoni turfu už garbė pranešti, kad aš atpirkau nuo A. Glimbo krautvį ir varau visą jo buvusį biznį. Kurie buvute minėto biznio kostumeriais, meldžiame pasikviti ir ant toliaus; mes patarsime geriausiai. Su godone, Juzapas Budrikis, 3036 So. Union ave., Chicago, Ill.

Antanas Skomarakas ir Simonas Jomantas yra atsakanti karpenderiai. Atlieka savo darbą atsakančiai, nes darbą pažįsta ir dirba jį jau 15 metų. Lietuvių! Kas reikalauja, atsilaukit ant žemiaus padėto antrąso, o mės atlikime jums darbą geriau ir pigiau, negu koks svetimitautas. Lietuvių! Lietuvių! Lietuvių! Atsilaukit: 1713 So. Canal st., Chicago, Ill.

1 Kokiomis sąlygomis paskirta 200 rubl., paskinita pirmajame "Lietuvaitės" numeryje 1912 metuose.

AKYVA. Iš Inkvizijos laiky istorišką knyga "Kovojas už Teisybę Jeronimas Savanorolla". Gaunama už 25 centus pas: F. MILASUSKI, 25 — 2nd st., So. Baston, Mass.

LIETUVISZKOS KNYGOS.

Gaunamos "Lietuvos" knygyne, kurios nėra abelname knygų katalioje).

12. Ar gali žmonės rinkti sau kunigus? Parasė Pr. Petrusėvičius. Pust. 20 5c.

15. Vėl Pasimatymas. Pasakaltė Gui de Maupassanto. Lietuviškai išguldė Jonas iš Par. Pust. 30 5c.

18. Pavargėlė. P. Pelerintios apysakė. Ir kaip gyvena kysn. P. Jogviliečio pasakojimas. Pust. 36. Kaina 10c.

20. Maskolė 1612-tam mete, arba Jurgis Miloslauskis. Perdėta per A. Turskį. Pust. 282 40c.

21. Pamokinantį aprašymai iš gyvenimo žmonių ir visokios rodos. Pust. 116 15c.

22. Keletas žodžių apie Lietuvius ir Naudingai pamokiniai, del Lietuvos žmonių. Pust. 65 10c.

23. Seniems kanaanikams ir pralotams, klebonams ir jauniems kamentoriams. Parasė Kugis-Mugis. Pust. 24. Kaina 10c.

25. Lietuvių amžių Gudumose. Pust. 31. Kaina 10c.

26. Keletas žodžių apie Rymo Popiezius Neklaidingumą. Pust. 52. Kaina 10c.

28. Svarbi kelionė per peklą ir per Dangų. Parasė kun. D. Vokiškų šriftu atspausa. Pust. 72 20c.

29. Valdižiai spauda leidus. Perspaudinta iš "Ukininko". Pust. 16. Kaina 5c.

30. Ant nakyvės. Lapelis iš užrašų Dro Baltušio. Pust. 16 5c.

31. Vitas ir Koryna. Istorija iš laiko persekiojimo bažnyčios. Parasė M. Spiechalskis. Pust. 224 40c.

11. Mažas šaltinėlis Malonės Dievo su "Officiu", Iltanjonis, maldomis ir giesmėmis. Pust. 576 40c.

1549 Žydų Likimas Gudijoj. Pagal Ignatjevą ir daugelį kitų sutasė Juzas Kunickis. Knygele apima šiuos klausimus: Tikėjimiskas klausimas. Kas tai yra Talmudas, Rabinizmas (farizeizmas)? Netiesingai užmetėjimai žydų tikėjimui. Legenda apie užimėjimus. Papelkimas už tautystę ir kosmopolitizmą. Chicago, Ill. 1911, pust. 16 5c.

A. OLSZEWSKI

3252 S. Halsted St. Chicago.

Prasome parsišygdinti 19

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Tapo pilnai atnaujinta ir žymiai padidinta ir dabar veda
Bankinius reikalus sekančiai:

1. Išduoda čekių knygeles Biznieriams, Fabrikantams, Kontraktieriams ir kitiems, su kuriais tai čekiais jie apmoka savo "bilas", algas ir visokias kitas išmokėstis. Šios Banko čekiai yra geri visose Bankose po visą Ameriką.
2. Priima Pinigus taupinimui (užėdėjimui) ir moka 3% (nuošimtį) metams.
3. Skolina Pinigus pirkimui namų ir lotų mieste Chicago ant lengvų išmokėstų.
4. Perka ir parduoda namus, lotus, "mortgages" ir "bondsus".
5. Sukolektuoja Pinigus iš kitų Bankų po visą Ameriką.
6. Išmaino Pinigus visų viešpatysčių ant amerikoniškų ir amerikoniškų ant kitokių.
7. Siunčia Pinigus į visas dalis svieto ir parduoda Šifkortes ant visų laivinių linijų.
8. Padaro visokių rejeentališkus dokumentus, dovierennastis, affidavitus, kontraktus pirkimo ir pardavimo, parupina pasportus išvažiuojantiems į Lietuvą ir užtvirtina juos pas Rosijos Konsulį.
9. Parsamdo Bankines skryneles (Boxes) saugiai įrengtoje Bankoje, prie kurių nė vagis nė ugnis negali prieiti.

Todėl Jei esi biznyje ir turi klapatą su vedimu biznio rokundy, tai atidaryk "Checking Account" A. Olszewski Bankoje, o Banka suves tau rokundas kas menio iki vieno centuri, ir nereikalaus daryti jokių išmokėstų pinigais, nes visas savo bilas ir algas išmokėsi banko čekiais.

Jei nori užėdėti savo pinigų ir gauti už juos 3 procentą, tai dėk juos į A. Olszewski Banką.

Jei nori pirkti namą, lotą, ar biznį mieste Chicago, tai pinigų pasiskolinti gausi A. Olszewski Bankoje.

Jei turi parduoti namą, lotą, ar biznį mieste Chicago, tai A. Olszewski Banka suras tau pirkėją.

Jei nori siųsti pinigų į kraują, siųsk juos per A. Olszewski Banką, o greičiausiai nueis.

Jei reikalauji šifkortes išvažiuoti ar savo draugus atgauti, tai pirk ją A. Olszewski Bankoje, o busi užganėdintas.

Jei reikalauji rejeentališko popierio, kaip "Dovierennasties", aktų pirkimo ar pardavimo, užtvirtintų per Rosijos Konsulį, kreipkis į A. Olszewski Banką, o ji tau padarys juos kuogeriausiai.

Su visokiais bankiniais reikalais vietiniai yra meldžiami asabiškai atsilankyti, o iš tolymesnių vietų kreipitis per laiškus adresuojant šiteip:

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

P. S. Kam teks būti Chicagoje iš tolymesnių miestų neužmirškite apsilankyti ir mūsų Bankon.

"LIETUVOS" AGENTAI.

Pas šiuos mūsų agentus galima užsisakyti "Lietuvą" metams ar ant pusę metų ir užsimokėti.	PLYMOUTH, PA. S. Poteliunas, 345 E. River st.	BUENOS AIRES, ARGENTINE. Juozas Panga, Calle Aldecoa 463
BROOKLYN, N. Y. J. Ambrozėjus, 120 Grand st. A. Lesnauškas, 900 Rogers ave. P. Pilenas, 102 Grand st.	PITTSBURG, PA. Baltrušaitis Bros., 2400 Fifth ave. Jonas A. Ignat, 46 So. 22nd st. J. G. Milauckas, 1811 Wharton st.	ELIZABETH, N. J. D. Bočkus, 211 First st.
BALTIMORE, MD. L. Gawlis, 1809 N. Castle st. Vincas Želvis, 603 So. Paca st.	PITTSBURG, PA. J. Kazakevičius, 103 N. Main st.	LAWRENCE, MASS. A. Ramanauskas, 101 Oak st.
CAMBRIDGE, MASS. Pet. Batkiewicz, 877 Cambridge st.	SHENANDOAH, PA. T. Kryžanauškas, 38 E. Centre st.	MONTELEONE, MASS. B. P. Miszkinis, 35 Arthur st.
CHICAGO, ILL. J. I. Bagdziunas, 2334 S. Oakley ave. Ad. Gimbutas, 2005 Union ave. Antanas Grisius, 708 W. 17th Pl. J. Janušas, 2015 Canalport ave. Zen. Juocevičius, 118 E. 115th st. Vinc. Linka, 1813 String st. J. A. Rimkus, 920 W. 20th Pl. Vinc. Stulpinas, 921 W. 33rd Pl. Jonas Visockis, 8139 Vincennes Rd. A. Viburas, 2019 Parnell ave. Petras Vaitiekunas, 827 W. 33rd Pl. P. Zmudzina, 913 W. 32nd st.	SPRINGFIELD, ILL. G. Tachilauckas, 1217 W. Jefferson st.	NEW HAVEN, CONN. K. A. Makarevich, 255 Wallace st.
HARTFORD, CONN. Kar. Lesevičius, 40 Mulberry st.	SO BOSTON, MASS. Nek. Gendrolius, 224 Athen st. J. C. Goguzis, 28 W. Broadway. Paul P. Mikalauskas, 248 W. 4th St. K. Yorgelionas, 223 Broadway	PHILADELPHIA, PA. M. A. Ignat, 1028 So. 2nd st.
HERRIN, ILL. J. T. Adomaitis, Box 708.	SCRANTON, PA. Juoz. Petrakis, 1514 Ross ave.	PATERSON, N. J. Atkins Bros., 273 River st.
INDIANA HARBOR, IND. B. Yasulis, 2604 Deador st.	ST. CHARLES, ILL. Sim. Kiela, 575 W. 6th st.	PORTLAND, OREG. Bowman News Agency.
LOS ANGELES, CAL. P. O. Mankus, 319 Germania Bldg.	UNION CITY, CONN. D. F. Eimaitis, 65 Brėnna	ROCHESTER, N. Y. Kaz. Dapšis, 210 Joseph ave.
LEWISTON, ME. K. Vilaniškis, 14 Summer st.	WATERBURY, CONN. Jur. Zemaitis, 827 W. 2nd st.	WORCESTER, MASS. M. Paltanavičius, 15 Millbury st. J. J. Kalakauskas, 121 Green st.
McKEES ROCKS, PA. Stan. Viltrakis, 207 Charters ave.	WAUKEGAN, ILL. Step. Misevičius, 1226 Lincoln st.	WATERBURY, CONN. K. Ch. Kazemakas, 785 Bank st.
MINERSVILLE, PA. J. Ramanauskas, Box 538.	KUR GAUTI "LIETUVĄ". Galima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 5c. pas šiuos agentus:	Waukegan, ILL. Jos. A. Petroschius, 922 — 10th st.
NEW BRITAIN, CONN. M. J. Cheponis, 510 Main st.	BROOKLYN, N. Y. Jonas Bičkunas, 227 Bedford ave. R. Fromes, 73 Grand st. Ant. Jankauskas, 65 Hudson ave. Balt. Juozapavičius, 222 Berry st. Ant. Plochocki, 87 Grand st.	KELIAUJANTIEJI AGENTAI. Jonas Dabulskis, Simonas Kvietkauskas, M. K. Witkevičius, Kastantas Kulis.
NEWARK, N. J. V. Ambraziejus, 178 Ferry st.	CHICAGO, ILL. Jonas Igaudas, 1613 So. Halsted st. P. M. Kaitis, 1807 N. Ashland ave. Zig. Mickevičius, 2342 S. Leavitt st. M. J. Tananevičius, 670 W. 18th st. Mike Valaskas, 345 Kensington ave.	NAUJOS KNYGOS. Pasaulių Rotas. Astronomiškas aprašymas mūsų saulės sistemos 25c. Naujausios Dainos ir Eilės. Cia telpa apie 80 įvairių dainų. 20c. Meilės Knygėlė. Mūsų ir priegiminių apie dabartinį supratimą meilės. 20c. Taipgi gausiamos visokios lietuviškos knygos. Reikalavimus ir pinigų siųskit šiuo adresu:
PETERSON, N. J. A. Yaraševičius, 70 Lafayette st. P. Sukys,	BALTIMORE, MD. John Louis, 657 W. Baltimore st. J. Zebrauckas, 112 N. Green st.	J. STROPUS, 30 W. Broadway, So. Boston, Mass.
	CLEVELAND, OHIO. 2113 St. Clair ave.	

GAUNAMA "LIETUVOS" KNYGYNĖ

Metraštis - Almanachas.

Sviturys - spikalendarium

1912 m. Jono Rinkėvičiaus išleistas, Liudo Giros redaguotas. Šis kalendorius, 1912 m., pavadintas Sviturys, yra tai knyga, kurios ligšiol pasigedavo lietuviai inteligentais. Čia skaitytojas ras pilną sąją natūralių mūsų geresnių rašytojų veikalų.

I. Literatūros skyriuje telpa: M. Gustaičio, Liudo Giros, Lazdynų Pelešos, Juozo Mikuckio, Vinco Krėvės, Marės Lastauskienės, J. Seinaus ir Jovaro raštai.

II. Visuomenės ir Gyvenimo skyriuje telpa: Kazio Puidos, Onos Pleirytės-Puidienės, Antano Jaroševičiaus, Antano Rucevičiaus, Žemkalnio, D. Sidlauskio ir Aleksandro Jurašaičio raštai.

III. Pažinkime Lietuvą skyriuje telpa: M. Grigonio, Lietuvių tautiški žaidimai, Tautos tverba, Programa ir vaizdeliai iš keičiančios Dzukijoje.

IV. Informacijų skyriuje, telpa: Lietuvių kronika 1911 m., Mūsų draugijos, Mūsų mokyklos, Mūsų artistų kuopos ir artistai. Adresų lapas, Rusijos valstybės, Ivaizros statistikos žinios ir t. t. ir t. t. Vilniuje 1911, psl. 287. Su prisitintu kaina 75c.

"Teatras" no. 4-5, talpina naują lietuvių scenos veiklą "Togabočnij" "Žmogžudiai" penkiavėksnis gyvenimo vaizdelis. Vertė J. Janutis. Taipgi yra dvi dainelės harmonizuotos K. Drizio. I. "Ant kalno malūnėlis" ir II "Tilka volungėlė". Vilniuje, 1912, psl. 110. Kaina šio veikalo 45c.

Užsisakant ir pinigų siunčiant adresuokite:

A. OLSZEWSKIS,
3252 S. Halsted st., Chicago, Ill.

FRANK J. BAGDZIUNAS

938 W. 34th St.

Mokykla šiuo metu ir m. m. d. 1912 m. J. Bagdziunas ir sonas gal išmokti graiti nuo 10 iki 20 metų per m. m. naują mokymo sistemą. Privačios lekcijos 50c muziką pristato visokiems mokymams.

Joseph J. Hertmanowicz

Lietuvus Notaras

Išdirba Dovierennostis, Kontraktus, Bill of Sales, Affidavitus, Notas, ir šiaip visokias teisių popieras. Suteikia patarimus reikaluose dalyk Lietuvijoje ir kituose dalykuose. : : : Kreiptis adresu:

J. J. Hertmanowicz,
A. Olszewski Bank

3252 S. Halsted St., Chicago.

OFISO VALANDOS:
Nuo 8 ryto iki 6 vakaro dienai. Su-
batoms nuo 8 ryto iki 6 vakaro. Nedė-
lioms nuo 1 iki 3 po pietų.

NAMINE MOKYKLA.

Gramatika angliskos kalbos mokyti be mokytojo (apdaryta) \$1.00
Vaiku Draugas arba kaip mokyti skaityti ir rašyti be mokytojo.....15c

Naujas Budas mokyti rašyti be mokytojo.....10c

Aritmetika mokiniui mokymų, su pavelskiais (apdaryta). 35c

Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu:

P. Mikolainis
Box 62 New York City

KAIP PASILIKTI AMERIKOS PILIEČIU.

Knygtė Lietuviškoj ir Angliškoj kalbose. Turinys: Atsakymai apie pilietystę, klausimai ir atsakymai išsimant popieras, šalių tų Valstybių Konstitucija, nepriklausios deklara-
cija ir konfederacijos stipriniai. Lie-
tuvių Amerikos Ukeš klubas, na-
tydamas, kad kiekvienam yra reika-
las tapti šios šalies piliečiu. Išleido
ši knygtė savo trisus. Knygtelės
diena tik 25 centai. Todėl norintieji
gauti šią knygtelę, turėdram su už-
sakymu prisigauti 25c. Knygtelės zen-
teliais, arba per Money Order.
Adresuokite:
Lithuanian American Citizens Club
372 Bedford ave., Brooklyn, N. Y.

Užsirašykite "Lietuvių Žurnalą"
Išsina kartą ir mėnesį ir
prekiuoja tik 50c metams.
"Lietuvių Žurnalas", yra
tai savo rusiš kalraštis.
Jame nėra vietos polemikai ir korespondencijoms, telpa vien
įvairių mokslo šakų ir beletristikos straipsneliai. Bet viena
jo ypatybė — tai užklauskimai ir atsakymai. Mės atsakysim
į pasiųstus mums visus klausimus, nežiurint kas ir apie ką bus
klausiama. Tai yra ideališkas namų svečias. Adresuokite:
"Lietuvių Žurnalas", 1607 No. Ashland Ave., Chicago, Ill.

STEBUKLINGA ATMAINA.

Pn. Michal Ihnat, tarptautinis kalnakasių sąjungos United Mine Workers of America organizatorius, gyvenęs Pleasant City, O., rašo: "Pareikš pavyzį, jaučiausi labai apgautas, nusilpęs ir pavar-
ges bet Severos Valytojas Kraujo organizme padarė **Stebuklinga Atmaina**, ir dabar jaučiuos taip, kaip
kad išnaudo užgimęs žmogus. Severos gyduolės pažįstu jau apie dvidešim dešimt metų, ir galiu paliudyti, kad
jie visokiuose atsitikimuose man pagelbėjo, kada tik juos variojo teko."

Dabar laikas vartoti

SEVEROS VALYTOJAS KRAUJO

(SEVERA'S BLOOD PURIFIER)

geriausias vaistas ir įiegu atgaivintojas pavasario metu.

Prasalina sugedusį kraują. Gydo visokius išbėrimus ir spuogučius. Atgaivina nu-
puolusius įiegas, kas paprastai šiuo metų laiku apsiereškia.

Kaina konkai \$1.00.—Prie kiekvienos bonkos pridėdama lietuvių kalba knygtė su labai
naudingais patarimais.

Parduodama visur aptiekose. Jei pardavėjas siųslytų kitokius vaistus, neimk,
reikalauk tikrų Severos. Jei reikalingas specialis daktariškas patarimas, rašyk
adresu:

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

KAIP LIKTI TURTINGU?

Miestas GARY turi didžiausią plieno ir kitų
išdirbysčių fabrikus Suvienytose valstijose ir visame
pasaulyje. — United Steel Corporation, kuri uždejo
šitą miestą, jau išleido 85 mil. dol. pabudavojimui
savo dirbtuvių, ir dar daugiau jų išleidsia kasmetai
ant jų padidinimo.

Šitas miestas yra ant pietinio kranto azero
Michigan, 27 mylios nuo Chicago. Į šitą miestą
sueina ir perkerta 15 svarbiausių geležinkelio.

GARY randasi jau sekančios dirbtuvės: Ameri-
can Bridge Co., kur dirba jau 5.000 darbininkų;
American Sheet and Tin Plate Co., kur dirba 7.000
darbininkų; Portland Cement Co., kuri išdirba 27

000 bačų cemento į dieną; Šriubaunė (Nut & Bolt Works) kur dirba 1.000 dar-
bininkų vyrų ir moterų; Kokso, gazo ir smalos išdirbystė gamina 5000 tonų kas-
dieną; American Locomotive Works, kur dirbs 15.000 darbininkų; American Car
& Foundry Co., stato už 10 mil. dol. savo naujas dirbtuves; National Tube Works,
kur dirbs 6.000 darbininkų; Danville Scale Co., kur dirbs 3.000 darbininkų;
American Locomotive Works & Co., kur dirbs 15.000 darbininkų; Brooks Loco-
motive Works iš Brooklyno, kur dirbs 25.000 darbininkų; Relių dirbtuvės su 28
atvirais pečiais, kur išlieja 4000 tonų rėlių kasdieną; Uostas ir prieplauka liešio
1.700.000 dol. Iš Philadelphiajos perkeliama didžiausios visame sviete lokomotivų
dirbtuvės, Baldwin Locomotive Works. — Miestas GARY prasidėjo vos 1906 me-
tuose, o per tuos kelis metus užaugo į milžinišką dirbtuvių miestą su 35.000 gy-
ventojų.

Tie žmonės, kurie pirmiausiai pirkė tenai žemės, liko jau turingais. Bet
miestas dar kasdien auga milžinišku spartumu ir kas šiandien pirkė žemę, namą
ar lotą, tas į trumpą laiką irgi liks turtingu lygiai su miesto augimu.

Mės turime užpilkę didelius plotus žemės, kurią parduodame pigiai ir ant
lengvų išmokėjimų su mažu įmokėjimu. Nelaukite ilgai, bet tuojaus pasinaudo-
kite iš progos, nes juo greičiau nusipirksi sau žemės plotą, namą ar lotą, tuo
greičiau galėsi likti turtingu ir uždirbt gerus pinigus ant nusipirkto žemės. —
Mės darome biznį jau per daugelį metų su įvairiomis žemėmis ir vietomis ir visi
žmonės, kurie nuo mūsų pirkto yra pilnai užganėdinti. Pirkdami nuo mūsų pirk-
sito tiesiai nuo savininkų žemės, kurie nereikalauja duoti nuomocinus ir algas
kokiems agentams ir užtai galime daug pigiau parduoti žemės negu koki agen-
tai. Susirgus ar nelaimėje mės palaukiame pakol pasveiks ir galėsi išmokėti.
Nelauk ilgiau ir neleisk prabėgti tokiai puikiai progai, bet tuojaus važnuok arba
rašyk šituo adresu:

JOS. SKINDERIS & CO.

Ofisas: 1214 Broadway, GARY IND. Gyvenimas: 3362 S. Halsted St. CHICAGO, ILL.

LIUSO INŽENGIMO MUZEJUS

Mokslisliu Zingiedimu. Zinotimas-Galybe

Mės esam baimin-
gal ir jėdmiu su-
tverti. Vyrų, dūrai
atstilauskit, ir šit
stebingą liuso in-
žengimo. Muziejų
šimtai interesin-
jaučių pavydų daly-
žmogus knosvo-
kam ir sergančiam
storie. Čia nūg-
kos operacijos,
zingiedimai, kosi-
tama, milžiniš-
mai. Teigti pilnas
istoriškas sauri-
kis kuris niekad
ne buvo parodytas
dykai šiam kraštie.
Iš užnamas tirinti mūstelmus Astronomi-
jos, Fiziolojos, Chemijos ir Pedagogijos.
Izpaniskos inkvizicija, Valikatu Galerija.
Paveiklati izkinitia ir Pagarsėjusia Asmenų.
INLEIDŽIAM TIKTAI VYRAI

LIUSO INŽENGIMO MUZEJUS
MOKSLISLIU ZINGIEDIMU

14 So. Clark St., CHICAGO, ILL.

Arti Madison Gates
Aldor 5 nuo 10 valandos ryto iki 12 vidurnakties

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS—Kampus 31 ir So. Halsted gat.
Gyvenimas vėr aplokos. CHICAGO, ILL.

Kol Dolerio Nereiks Mokeiti Pakol Nebusi Užganėdintas Savo Locejo
Minty kad Mes Esame Teisingi, Pilnai Atsakanli ir Užsilitikim

Mės esam baimin-
gal ir jėdmiu su-
tverti. Vyrų, dūrai
atstilauskit, ir šit
stebingą liuso in-
žengimo. Muziejų
šimtai interesin-
jaučių pavydų daly-
žmogus knosvo-
kam ir sergančiam
storie. Čia nūg-
kos operacijos,
zingiedimai, kosi-
tama, milžiniš-
mai. Teigti pilnas
istoriškas sauri-
kis kuris niekad
ne buvo parodytas
dykai šiam kraštie.
Iš užnamas tirinti mūstelmus Astronomi-
jos, Fiziolojos, Chemijos ir Pedagogijos.
Izpaniskos inkvizicija, Valikatu Galerija.
Paveiklati izkinitia ir Pagarsėjusia Asmenų.
INLEIDŽIAM TIKTAI VYRAI

LIUSO INŽENGIMO MUZEJUS
MOKSLISLIU ZINGIEDIMU

14 So. Clark St., CHICAGO, ILL.

Arti Madison Gates
Aldor 5 nuo 10 valandos ryto iki 12 vidurnakties

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS—Kampus 31 ir So. Halsted gat.
Gyvenimas vėr aplokos. CHICAGO, ILL.

LIUSO INŽENGIMO MUZEJUS
MOKSLISLIU ZINGIEDIMU

14 So. Clark St., CHICAGO, ILL.

Arti Madison Gates
Aldor 5 nuo 10 valandos ryto iki 12 vidurnakties

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS—Kampus 31 ir So. Halsted gat.
Gyvenimas vėr aplokos. CHICAGO, ILL.

LIUSO INŽENGIMO MUZEJUS
MOKSLISLIU ZINGIEDIMU

14 So. Clark St., CHICAGO, ILL.

Arti Madison Gates
Aldor 5 nuo 10 valandos ryto iki 12 vidurnakties

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS—Kampus 31 ir So. Halsted gat.
Gyvenimas vėr aplokos. CHICAGO, ILL.

LIUSO INŽENGIMO MUZEJUS
MOKSLISLIU ZINGIEDIMU

14 So. Clark St., CHICAGO, ILL.

